

Tánczos Barna miniszter szerint

Új alapokra kell helyezni a környezetvédelmet

Január végén beindítják az illegális erdőirtás megfékezését célzó fakövetési rendszert

Fotó: Karácsonyi Zsigmond

A tavaly decemberben beiktatott új kormány környezetvédelmi, vízügyi és erdészeti minisztere lett Tánczos Barna szenátor, közigazdász, mezőgazdasági és erdészeti szakpolitikus. 2007 és 2012 között államtitkár volt a mezőgazdasági és vidékfejlesztési, valamint a turisztikai, illetve a szállítási minisztériumban. 2012-től a felsőház mezőgazdasági és vidékfejlesztési bizottságának tagja. Az elmúlt mandátumban az ország éves költségvetését tárgyaló

szakbizottságban is tevékenykedett. A szaktárca élén voltak még RMDSZ-es politikusok, korábban Borbély László és Korodi Attila is betöltötte ezt a funkciót. Mandátuma elején Tánczos Barna miniszterrel terveiről, első konkrét lépéseiről beszélgettünk.

Vajda György

(Folytatás a 7. oldalon)

Ne feledje
IDEJÉBEN
megújítani előfizetését!
Ha előfizet,
BIZTOSAN
kézhez kapja
FÉLÁRON!
Telefon:
0742-828-647

A 4 Karácsony

E címmel nyílt érdekes és hiánypótló tárlat a Bolyai téri unitárius egyház-község Dersi János termében. A Marosvásárhelyi Örmény-Magyar Kulturális Egyesület keretében létrejött festészeti kiállításon az érdeklődők három generációt képviselő négy alkotó – Karácsony János, Karácsony László, ifj. Karácsony László és Karácsony Ernő – alkotásait tekinthetik meg Karácsony-Erdei Etel és Tamás György műgyűjtő gyűjteményeiből.

5.

Nem akadnak fel a legnagyobb károkozók az uniós adóparadicsomlistán

Az állásfoglalás szerint bővíteni kell azoknak a kritériumoknak a körét, amelyek alapján egy ország adórendszereinek tisztességes volta megítélhető, nem lenne szabad olyan országokat eltávolítani a feketelistáról, amelyek csak jelképesen változtatják meg a rendszerüket. Azt is kéri, hogy a nulla százalékos adókulcs meglete automatikusan vezessen feketelistához, illetve a listát jogilag kötelező erejű eszköz révén kellene formálizálni.

6.

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Szolgáltatásaink:

- ✔ kontaktlencse-felírás és rendelés
- ✔ ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- ✔ mindenik szakületünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- ✔ a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- ✔ kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- ✔ korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- ✔ szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- ✔ új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- ✔ terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/265-205
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

Aktuális

Vérszegény kríziskezelés

Benedek István

Melldöntésben nem könnyű versenyre kelni a regáti politikusokkal, de összehasonlító elemzések idején általában ki szokott derülni, hogy hatékonyságuk ellentétesen arányos az ígéreteikkel. A napokban tettek közzé egy elemzést a régió országainak gazdasági válságkezelő csomagjairól, és mint rendszerint, ebben is sereghajtók.

Az elemzést készítő szakik az egykori szocialista barakk országainak a járvány gazdasági hatásai kivédésére tett erőfeszítéseit nem abszolút összegben, hanem a bruttó nemzeti össztermék százalékos arányában adták meg. Mivel eltérő méretű és erejű országokról és gazdaságokról van szó, ez az összehasonlítás pontosan meg tudja mutatni, hogy az adott államok vezetői mekkora erőforrásokat voltak hajlandók erre a célra áldozni – és ez arra is utal, hogyan mérték fel, és mennyire vették komolyan a kérdést.

Szép hazánkban a kormányzat a GDP 4 százalékát fordította erre, és ezzel nem szorosan lett sereghajtó az összehasonlításban, hanem nagyságrendekkel maradt le mindenkitől a környéken, mert például az utolsó előtti bolgárok is a GDP 7 százalékával válságkezelték. A horvátok 8 százalékkal, a szlovének, szlovákok és lengyelek mintegy 10 százalékkal. A magyar kormány arányokban a miénk háromszorosát, a GDP 12 százalékát fordította erre a célra, és még ők is jócskán lemaradnak a csehektől, akik bruttó nemzeti össztermékük 20 százalékát költötték gazdaságmentésre. Arányítva a miénk ötszörösét.

(Folytatás a 3. oldalon)

CCCCC • CCCCC

JANUÁR

27., szerda
A Nap kel
7 óra 52 perckor,
lenyugszik
17 óra 19 perckor.
Az év 27. napja,
hátravan 338 nap.

IDŐJÁRÁS

Borús idő

Hőmérséklet:

max. 1 °C
min. -3 °C

Isten, éltesse!

Ma ANGELIKA és ANGÉLA, holnap KÁROLY és KAROLA napja.

KÁROLY: régi magyar személynév, a török eredetű karul, karvaly madárnévből származik. Már a középkorban azonosították azonban a germán eredetű német Karl névvel.

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2021. január 26.

1 EUR	4,8746
1 USD	4,0195
100 HUF	1,3592
1 g ARANY	239,1954

Beindítanak az új csoportokat

Az épület még nincs kész, de a határidők tarthatók, ezért nem mondanak le az ideai intézményavatásról

Fotó: Gligor Róbert László

A negatív tanfelügyelői véleményezés ellenére is azon dolgoznak Nyáradszeredában, hogy az osztól beindulhassanak a bölcsődei csoportok. A határidők szorosak, de az önkormányzat eltökélt.

Gligor Róbert László

Nyáradszeredában a tavaly ősszel elindították az eljárást, hogy idén szeptemberben beindíthassák a bölcsődei csoportokat, illetve a napközis és óvodai csoportokat elosszák, hogy tágasabb, kényelmesebb legyen a gyerekeknek. A városban a magyar kormány Kárpát-medencei óvodafejlesztési programja keretében kétszorosított bölcsőde épül az erdélyi református egyházkerület és a helyi egyházközség révén, míg a napközi otthonnak helyet adó Márton Áron Ház a katolikus egyház által épül a település központjában.

A következő tanév beiskolázási javaslatát a helyi önkormányzat elküldte a megyei tanfelügyelőségnek, de az negatív véleményezte a tervezetet, mivel az épületek még nincsenek befejezve. Erre a válaszra fel volt készülve az önkormányzat, hiszen csak azután veheti át a város az épületeket használatra az egyháztól, miután az építkezés befejeződött – magyarázta el az előzményeket Tóth Sándor polgármester. Emiatt azonban nem torpannak meg, hiszen még van néhány hónapnyi idő és törvényes lehetőség a formaszabályok rendezésére, és közben lehetővé válik a tanévkezdés az új épületekben. Ezért mindent megtesz az önkormányzat – szögezte le a város vezetője, hozzátéve: megtörténhet, hogy megyei vagy fővárosi szinten a bürokrácia elakasztja az ügyet, de az önkormányzat

nem fog múlni, azon dolgoznak, hogy ősszel készen álljanak a kapunyitásra.

Érőltetett menet lesz, ismeri el az előjáró, de az építés jól halad. Mérőföldkőhöz akkor érkeznek, amikor a két egyház felkéri az önkormányzatot az épületek átvételére, hiszen akkor kezdődhet az engedélyeztetés és az ingatlanok berendezése. Tudják, hogy milyen lépéseket kell tenniük és milyen határidőkkel, hogy beleférjenek az időkeretbe, akkor fognak visszatérni a tanfelügyelőségi véleményezésre.

A múlt ősszel az önkormányzat felmérést készített arról, hogy mekkora az igény a bölcsődére. Ha idén beindulhat az új intézmény, a két csoportba 18 gyerek írható be, legjobban akarattal is legtöbb kéttucatnyi, ezzel szemben az érdekeltek száma elérte a harmincat, azaz már most túljelentkezés van. „Ez arra sarkall, hogy dolgozzunk” – mondja Tóth Sándor. Megjegyzi: azt is meg lehetne tenni, hogy a tavasszal a kivitelezők befejezik az épületeket, de az önkormányzat nem tesz meg mindent az azonnali elindítás érdekében, hanem ráérősen felkészül rá a 2022–2023-as tanévkezdésig. „Ezt nem szabad megengedni, nekünk a helyi lakosság érdekeit kell szolgálni. Mindent megteszünk, hogy az ideai tanévkezdésre elkészüljön” – szögezte le a polgármester, aki azt is számításba veszi, hogy helyi szinten is lesznek olyan személyek, akik ebben nem feltétlenül lesznek az önkormányzat segítségére. Fizikai, pénzügyi akadály nincs annak, hogy a tárgyi feltételek biztosítva legyenek az őszre, így már csak a háttér munkán kell dolgozni, hogy meglegyen az engedély, és a kisgyerekeket beírassák a csoportokba.

RENDEZVÉNYEK

Mátyás király álruhái – a Maros Művészegyüttesnél

Január 27-én, szerdán, ma este 7 órától a Mátyás király álruhái, avagy három mese Mátyásról című mesejátékot adja elő kövesdombi termében a Maros Művészegyüttes. Rendező: Varga János, zene: Bonczó István, jelmez: Bandi Kati. Jegyek a helyszínen kaphatók, előzetes helyfoglalás szükséges a 0757-059-594-es telefonszámon 9–13, valamint 17–19 óra között. Az előadást a járványügyi szabályok betartásával lehet megtekinteni, a helyek száma korlátozott

The show must go on – rendkívüli hangverseny

Január 28-án, csütörtökön 19 órakor The show must go on címmel rendkívüli hangversenyre kerül sor a Kultúrpalota nagytermében. A Marosvásárhelyi Állami Filharmónia koncertjén a filharmónia fúvószenekarát és ütőegyüttesét Remus Grama vezényli. A nagyjéremű egyebek mellett John Williams, a Queen, az ABBA, Frank Sinatra, Mark Taylor, Astor Piazzolla, Danny Elfman, Ronan Hardiman híres dalaiból hallhat válogatást. A koncertet 29-én, pénteken 19 órakor megismétlik. A járványügyi intézkedések betartása érdekében hangversenyenként csak 186 jegy értékesíthető. Jegyek a filharmónia jegypénztáránál (hétfőtől

péntekig 10–18 óra között, koncertnapokon 10–19 óra között), online az Eventbook honlapján kaphatók.

Gyergyószárhegy 2020 kiállítás

Idén is folytatódik a Gyergyószárhegyi Kulturális és Művészeti Központ, valamint a marosvásárhelyi Dr. Bernády György Közművelődési Alapítvány együttműködése, amelynek keretében ismét a Bernády Házban nyílt kiállítás. A tárlat a kortárs művészet jegyében 22 vizuális művész munkáit viszi közönség elé. Az anyag válogatás azokból a munkákból, amelyek a Szárhegyi Művésztelep tavalyi alkotótáborában születtek.

Zsögödi Nagy Imre képei a Kultúrpalotában

Január 31-ig látogatható a Maros Megyei Múzeum – Művészeti Múzeum által szervezett kiállítás, ahol megtekinthetők Zsögödi Nagy Imre képei. A marosvásárhelyi Kultúrpalotában keddtől péntekig 9–16 óra között, szombaton és vasárnap 9 órától 14.30-ig fogadják az érdeklődőket. A jelenleg látogatható terek az előcsarnok, a lépcsőházak, a Tükörterem, a szecessziós kiállítás, a Bernády-émlékszoba, a Dandea-émlékszoba és a nagy hangversenyterem. A Művészeti Múzeum megtekinthető Zsögödi Nagy Imre képei. A kiállítás 125 munkáját mutatja be, melyek tekintélyes részét, mintegy 100 művet a festő 1959-ben adományozta a múzeumnak. Helyszín: Kultúrpalota, jobb szárny, II. emelet. Belépőjegy a palota jegypénztáránál váltható legkésőbb fél órával zárás előtt.

Megyei hírek

Az Önök véleménye számít! – szociológiai kérdőív

A Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal felkéri a lakosságot, vegyen részt a város védett épített övezetei problémáinak beazonosításában, valamint a szükséges beavatkozások meghatározásában. Mindezt megtehetik a 16. életévüket betöltött megyeszékhelyi lakosok, ha kitöltik a Marosvásárhelyi védett épített övezeteire vonatkozó kérdőívet (<https://www.surveymonkey.com/r/PUZZCPTarguMures>), amely február 3-ig online lesz elérhető. Marosvásárhelyi védett épített övezetét a parcellázás, az utcahálózat, az épületek építészeti-urbanisztikai értéke, az övezet közterületei, valamint a rendeltetés szempontjából nagyfokú komplexitás jellemzi. Az övezeti terv révén biztosítják az integrált fejlesztés koordinálását.

Segítség a védőoltásra való előjegyzéshez

Azok a 65 éven felüli, valamint krónikus betegségekkel küzdő marosvásárhelyiek, akik fel szeretnék iratkozni a Covid-19 elleni védőoltásra, de nem rendelkeznek az ehhez szükséges eszközökkel, igénybe vehetik a Marosvásárhelyi Szociális Igazgatóság segítségét. Az érdekeltek az igazgatóság Dózsa György utca 9. szám alatti székhelyén, a 8-as irodában jelentkezhetnek, ahol kitöltik a saját felelősségre írt igénylőt, valamint a Covid-19 elleni oltási kampány keretében kiállított, hozzájáruláson alapuló beleegyezési űrlapot. A krónikus betegségekkel nyilvántartásba vett személyek a családorvos által kiállított, erre vonatkozó igazolást is fel kell mutatniuk. Ezt követően a személyzet az országos oltási platformon a szabad helyek függvényében előjegyezteti az igénylőt, majd sms-ben értesíti az oltás időpontjáról és helyszínéről. Bővebb tájékoztatás a 0365/430-859-es telefonszámon kérhető.

Minden hónap utolsó szombatján is fogadják a véradókat

A Marosvásárhelyi Regionális Vértranszfúziós Központ hétvégén is lehetőséget ad a véradásra azoknak is, akik hétköznapokon munkájuk miatt nem tudnak elmenni a vérközpontba. Az intézmény közösségi oldalán közzétett felhívás szerint minden hónap utolsó szombatján, azaz január 30-án, február 27-én, valamint március 27-én 9–12 óra között várják a donorokat.

Történelem-népszerűsítő pályázat ötödikeseknek

A magyarországi Gyermekekért Alapítvány TIK-TOK History'5 néven pályázatot hirdet hazai és határon túli ötödik osztályos diákok számára. A résztvevőknek egy TikTok-videót kell készíteni bármilyen műfajban a történelem tárgyú népszerűsítése céljával. A videókat március 15-ig lehet beküldeni az alábbi e-mail-címre: magyarkulturaert@gmail.com. A tárgyközlemény rovatban fel kell tüntetni a TikTok Wizard 2021 megjegyzést. Valamennyi szabályosan beküldött videó felkerül a <https://www.facebook.com/orszagosmecslaslotarasag/> Facebook-oldalra. Eredményhirdetés áprilisban várható. Az első helyezett 10.000, a második 5000, a további négy helyezett 1000 forint értékű ajándékutalványban részesül. A verseny támogatója a Nemzeti Kulturális Alap, Magyar Kultúraért, Oktatásért Nonprofit Kft.

Hírszerkesztő: Kaáli Nagy Botond

NÉPÚJSÁG
ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsónyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroška, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Katalin, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁMMENEDZSER:** Borbély Ernő – e-mail: reklam@e-nepujasg.ro, tel. 0742-828-647.
REKLÁM-LAPTERJESZTÉS: Madaras Éva Adrienn, tel/fax: 00-40-(0)265-268-854. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emilia.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujasg.ro **E-mail:** nepujasg@e-nepujasg.ro
Telefon: titkárság: 0265/266-780 és tel/fax: 0265/266-270, közönségszolgálat: 0365/410-440, 0265/266-780. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben, tel.: 0742-828-647.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9-15 óra, péntek: 9-14 óra között, szombat vasárnap: zárva.

6423578000069
ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

Tíz napot csúszik a kulcsfontosságú ágazatokban dolgozók beoltása

A szükségesnél mintegy 117 ezer kevesebb dózis koronavírus elleni vakcinával rendelkeznek a hatóságok, ezért január 28-tól kezdődően 10 nappal elhalasztják a kulcsfontosságú ágazatokban dolgozók beoltását.

Ezt Valeriu Gheorghitã, az oltási kampányt koordináló bizottság (CNCAV) vezetője jelentette be keddi sajtótájékoztatóján. Magyarzata szerint a döntést azért hozták, hogy a krónikus betegek és a 65 év feletti idős személyek beoltása, illetve a második dózis beadása zavartalanul folytatódjon.

A második szakaszban eddig beoltottak 32,3 százaléka kulcsfontosságú ágazatokban dolgozó személy volt, a fennmaradó hányad krónikus beteg vagy 65 évesnél idősebb személy. Ugyanakkor a második szakaszban regisztráltak 72 százaléka beteg vagy 65 évesnél idősebb személy – közölte a

katonaoorvos. A csúszás mintegy 35 ezer személyt érint.

Valeriu Gheorghitã tájékoztatása szerint a vakcinahiányt az okozta, hogy múlt héten a Pfizer-BioNTech gyógyszervállalat a beütemezett mennyiségénél 50 százalékkal kevesebb dózist juttatott el Romániába az oltóanyagból. Ezt a hiányt csak úgy tudják ellensúlyozni, hogy január 28-tól kezdődően tíz nappal eltolják a kulcsfontosságú ágazatokban dolgozók beoltásának időpontját. „Így például az, akinek az előjegyzése január 28-ra szólt, február 8-án kapja meg a vakcinát” – magyarázta.

A CNCAV vezetője szerint „a nehéz időszak” február 5-ig tart, és „ezt csak szolidaritással lehet átvészelni”, utána már a beütemezett oltóanyag-mennyiség érkezik az országba. Emlékeztetett, hogy nem csak Románia, hanem más európai országok is vakcinahiánnyal küzdenek, és ezek az államok is hasonló intézkedéseket hoztak a hiány ellensúlyozására. (Agerpres)

Bűncselekmény a közösségi oldalakon más nevében fiókot létesíteni

A legfelsőbb bíróság jogegységi határozatban kimondta, hogy bűncselekménynek minősül közösségi oldalakon hamis fiókot létrehozni egy másik személy adataival, az illető tudta nélkül, továbbá az ő nevében információkat megosztani – adta hírül kedden a média.

A legfelsőbb bíróság a Brassói Ítéletábla bírának kérésére adta ki a jogegységi határozatot egy olyan ügyben, amelyben első fokon egy férfit 3 év és 8 hónap börtönbüntetésre ítélték.

A férfi megszarolta volt barátnőjét, hogy amennyiben szakít vele, kompromittáló felvételeket tesz közzé róla az interneten. A férfit ezt később meg is tette, létrehozott a nő nevében egy fiókot az egyik felnőtt-tartalmakat kezelő internetes oldalon, és a nőt meztelenül ábrázoló fényképeket, illetve olyan videó-

felvételeket tett közzé, amelyeken a vádlott a volt barátnőjével szeretteket.

A Brassói Ítéletábla bírái a másodfokú jogi eljárás közben fordultak jogegységi határozati kérelemmel a legfelsőbb bírósághoz, mert a romániai bíróságok eddig eltérő módon ítélték meg az ehhez hasonló ügyeket, elítélő vagy felmentő ítéleteket hoztak, vagy megváltoztatták a bűncselekmény besorolását.

A legfelsőbb bíróság határozata szerint amennyiben valaki egy másik személy nevében, annak tudtán kívül, az azonosítást elősegítő valós információk felhasználásával nyit meg és használ egy fiókot, akkor ez a tett kimeríti az egytől öt évig terjedő börtönbüntetéssel sújtható, információs rendszer felhasználásával elkövetett csalás fogalmát. (MTI)

Német miniszter: engedélyhez kell kötni az oltóanyagok kivitelét az EU-ból

Engedélyhez kell kötni az új típusú koronavírus ellen kifejlesztett oltóanyagok exportját az Európai Unióból (EU) a német szövetségi egészségügyi miniszter szerint.

Jens Spahn a ZDF országos köztelevízióban kedden elmondta: az engedélyeztetéssel biztosítani lehet, hogy „tudjuk, mit gyártanak Európában, mi hagyja el Európát, hova szállítják, és megvalósul-e a méltányos elosztás”.

Hangsúlyozta, hogy nem a „Europe first” – az EU az első – elvet, hanem a „Europe's fair share”, vagyis az EU méltányos részesedése elvet kell érvényesíteni.

A miniszter azzal kapcsolatban nyilatkozott, hogy az Európai Bizottság új javaslatára szerint fel kell állítani egy úgynevezett exportátláthatósági nyilvántartást, amelyben a vakcinagyártó cégeknek előre rögzíteniük kell az EU-ban előállított oltóanyagok üzleti szerződéseken alapuló kivitelét.

Jens Spahn a Süddeutsche Zeitung című lapban is üdvözölte a javaslatot. Mint mondta, csak az exportról szóló adatok birtokában lehet megállapítani, hogy az oltóanyaggyártók megfelelően teljesítik-e az EU-val kötött szerződéseiket.

Brüsszel és Berlin kezdeményezésének előzménye, hogy az EU 336 millió eurót biztosított az AstraZeneca brit-svéd gyógyszeripari óriásvállalatnak a brit Oxfordi Egyetemmel kifejlesztett oltóanyaga gyártásának beindítására, de a cég a napokban bejelentette, hogy a tervezett 80 mil-

lió helyett csak 31 millió adagot szállít az EU-nak március végéig.

A termelési fennakadásokkal indokolt ütemterv-módosítás széles körben felháborodást váltott ki Németországban, főleg azért, mert más partnerekre – köztük az EU-ból kivált Egyesült Királyságra – nem vonatkozik a szállítások visszafogása, ráadásul egy németországi, dessau-i üzemben továbbra is folyamatosan, fennakadás nélkül zajlik az oltóanyag tömeggyártása.

Jens Spahn a ZDF-ben sugárzott interjúban kiemelte: a kezdeti nehézségekkel együtt is „jó hír”, hogy az Oxford/AstraZeneca-vakcina EU-s forgalmazási engedélyének péntekre várható kiadásával alig egy évvel a vírus megjelenése után már három oltóanyaggal lehet majd küzdeni a koronavírus-járvány megállításáért.

Az új vakcina időkörében állítólagosan alacsony hatékonyságáról szóló német sajtóhírekről azt mondta, hogy nem vesz részt találgatásokban. A kormány az EU gyógyszerfelügyeleti hatóságának szerepét betöltő Európai Gyógyszerügynökség (EMA) engedélyének kiadása után, és egy független szakértőket összefogó német testület, az úgynevezett állandó oltási bizottság (STIKO) ajánlása alapján dönt majd arról, hogy mely korcsoportok tagjainak beoltására használják az Oxford/AstraZeneca-vakcinát – fejtette ki a német egészségügyi miniszter. (MTI)

Ország – világ

Továbbra is 3000 alatt az új fertőzések eseteinek száma

Az elmúlt 24 órában 2877 új esetet diagnosztizáltak, ezzel a nyilvántartott fertőzöttek száma 715.438-ra növekedett – közölte hétfőn a stratégiai kommunikációs törzs (GCS). Összesen 97 új halálesetet jelentettek, az áldozatok száma így 17.938-ra nőtt. A járvány kezdete óta 658.595-en gyógyultak meg, az aktív fertőzöttek száma 38.905-re csökkent. Jelenleg 1002 beteget kezelnek intenzív osztályon, kevesebbet, mint az előző napon. Az elmúlt 24 órában közel 30 ezer tesztet végeztek. (Agerpres)

Merkel: tisztázni kell a beavatkozás fogalmát

Angela Merkel német kancellár szerint tisztázni kell az egymás ügyeibe való beavatkozás fogalmát a nemzetközi kapcsolatokban, különös tekintettel az eltérő társadalmi rendszerű országok közötti viszonyra. A német kormányfő kedden a Világgaazdasági Fórum (WEF) éves konferenciáján – amelyet a koronavírus-járvány miatt nem a svájci Davosban, hanem online rendeztek meg – Hszi Csin-ping kínai elnök előző nap ismertetett gondolataival egyetértve kiállt a nemzetközi kapcsolatok multilaterális, többoldalú egyeztetéseken alapuló formálása mellett. Ugyanakkor tisztázni kell, hogy az egymástól eltérő társadalmi modell alapján működő országok kapcsolatában mi minősül beavatkozásnak egymás ügyeibe, és „hol kezdődik a kiállítás az alapvető és oszthatatlan jogok mellett” – tette hozzá. A multilateralizmushoz a transzparencia, az átláthatóság is hozzátartozik. Átláthatóvá kell tenni, mi történik egy országban, hogy felmérhető legyen, vajon a nemzetközi szabályokon alapuló kereskedelemről, vagy jogtalan előnszerzésről van-e szó – mondta Angela Merkel, kifejtve, hogy ilyen kérdések köré lehet felépíteni a sokféleképpen felfogható multilateralizmus értelmezése körüli vitákat. (MTI)

Lemondott az olasz kormányfő

Giuseppe Conte olasz kormányfő kedden benyújtotta lemondását, amelyet az államfő el is fogadott. Ennek nyomán Sergio Mattarella konzultációt indít a parlamenti pártokkal – közölte az elnöki palota. Az államfő tervei szerint a pártokkal folytatandó minél gyorsabb egyeztetés szerda délután kezdődik és csütörtök délelőtt folytatódik, a legkisebbtől a legnagyobb parlamenti csoportig haladva. A konzultáció során az államfő felméri, hogy Giuseppe Conte rendelkezik-e elegendő többséggel egy újabb, immáron egy általa vezetett harmadik kormány felállítására. Amennyiben nem, az államfő feladata másik miniszterelnök-jelöltet megnevezni a pártok útmutatásai alapján vagy további megoldásokat keresni. Giuseppe Conte 2019 szeptemberében alakult második kormányának munkája ért most véget. Ez volt Olaszország hatvanhatodik kormánya. (MTI)

Elítélték az angliai halálkamion felelőseit

Hosszú börtönbüntetéseket rótt ki pénteken egy londoni bíróság annak az embercsempész csoportnak a tagjaira, amely 2019 októberében Angliába próbált bejuttatni 39 vietnámi állampolgárt. A vietnámiak, akiket egy kamion rakterébe zsúfoltak, valamennyien életüket veszítették. A londoni központi büntetőbíróház az embercsempész hálózat két szervezőjét, Ronan Hughes-t és Gheorghie Nicãt 20, illetve 27 év szabadságvesztésre, Eamonn Harrison kamionsofőr 18 év fegyházra ítélte 39 rendbeli emberölés címén. Harrison szállította a belgiumi Zeebrugge kikötőjébe azt a pótkocsit, amelyben a 39 vietnámi utazott. A vontató nélkül átkelő pótkocsit egy másik sofőr, a 25 éves Maurice Robinson vette fel az angliai oldalon, a Temze torkolatában fekvő Purfleet komptermináljában. Robinson 13 év és négy hónap börtönre ítélték. (MTI)

Vérszegény kríziskezelés

(Folytatás az 1. oldalról)

Az külön érdekessé teszi ezt az összehasonlítást, hogy a tavaly nálunk teljes harci díszű választási idény volt, önkormányzati és parlamenti voksadászattal, amikor igérni és költekezni is lehetett fantázia, hozzáértés és készletek szerint válságkezelés címén. Készletek nem álltak a kormány rendelkezésére az elődkabinet osztogatásait követően, de ez nem is nagyon volt feltétele a hatékony fellépésnek. Az ilyen mentőcsomagok rendszerint nem föltétlenül csak konkrét pénzből állnak össze, amit a kormányzat segély címen kioszt a rászoruló cégeknek, hanem ide számítják például a különböző adókedvezményeket, amikor a rászorulókat mentesítik a sarc alól, vagy az állami garanciavállalásokat, ami rendszerint azt jelenti, hogy a bajban levő vállalkozások mondjuk bankhitel vehetnek fel, amiért az állam kezekedik. Széles azoknak az intézkedéseknek a palettája, amelyekkel egy hozzáértő és cselekedni is kész kormányzat támogathatja a bajban azt a vállalati szférát, amely békeidőkben az ő fizetésükre is adózik. És az nem csak most baj, hogy nálunk csak ennyire futotta a kormányosok erejéből és tehetségéből. Hosszabb távon is az marad, mert aki egy krízishelyzetből hamarabb talpra áll, az előnybe kerül a késlekedőkkel szemben. De azt már hosszú ideje tapasztaljuk, hogy az életszínvonalbeli szakadék köztünk és az egykori barakkársak között inkább távol, mint szűkül. Ilyenkor látszik, miért.

Az EU növelte a humanitárius segítségnyújtásra szánt ideai költségvetését

Az Európai Bizottság a megnövekedett igények ki-elégítésére a tavalyihoz képest 60 százalékkal 1,4 milliárd euróra emelte a humanitárius segítségnyújtásra szánt ideai költségvetés tételeit – erről az uniós bizottság tájékoztató kedden.

Az Európai Unió humanitárius segítségnyújtásra szánt költségvetése tavaly 900 millió eurót tett ki.

A közlemény szerint a költségvetés vonatkozó tételeinek emelését az indokolta, hogy a koronavírus-járvány és az éghajlatváltozás következményei miatt súlyosbodtak a globális humanitárius igények.

A bizottsági közlemény Janez Lenarcic válságkezelésért felelős biztost idézte, aki azt mondta: a megnövekedett költségvetés lehetővé teszi az Európai Unió számára, hogy továbbra is vezető szerepet töltsön be a kialakuló és fennálló válságok kezelésében. Az átfogó segítségnyújtás hatékonysága érdekében azonban további nemzetközi partnerre van szükség, ugyanis csak globális válasz oldhat meg olyan globális kihívásokat, mint például a koronavírus-járvány elleni küzdelem.

Az EU 2021-es humanitárius költségvetéséből 505 millió eurót különítenek el Afrikának. A segélyből az élelmiszerhi-

ányban szenvedő Nigéria, Niger, Csád és Kamerun lakossága részesül. Támogatást kapnak a Száhel övezet országainak – Burkina Faso, Mali, Mauritánia és Niger – biztonsági fenyegetésben élő lakói, valamint a fegyveres konfliktusok sújtotta Dél-Szudánban, a Közép-afrikai Köztársaságban, valamint a Szomáliában és az Etiópiában élők.

Az uniós 385 millió euró összegű támogatást biztosít a Közel-Kelet országai és Törökország számára a szíriai válság, valamint a jemeni helyzet kezelését célzó tevékenységeik nyomán keletkező szükségleteik fedezésére.

Ázsia és Latin-Amerika legkiszolgáltatottabb lakosságának megsegítésére 180 millió euró jut. A támogatottak között vannak a venezuelai és kolumbiai válság által sújtottak, illetve Afganisztán és Banglades rászoruló lakossága is.

Az EU 28 millió eurót különít el Ukrajna, Nyugat-Balkán és a Kaukázus régiójában kialakult válságok humanitárius projektjeinek finanszírozására.

A költségvetés fennmaradó részét, 302 millió eurót az EU humanitárius légi szolgáltatásainak finanszírozására, valamint az előre nem látható humanitárius válságok sürgősségi kezelésére tartogatja – közölték. (MTI)

Újra személyesen is igényelhető a magyar állampolgárság az Eurotrans Alapítvány területi irodáiban

Az online ügyintézés után ismét megnyitottak az Eurotrans Alapítvány területi irodái, így újra lehetőségük van az érdeklődőknek a személyes ügyintézésre, az egészségügyi előírásokat betartva. A területi irodák működése mellett az alapítvány kiszállásokat és konzuli napokat is szervez, ezáltal kisebb településeken is könnyen elérhetőek lesznek az alapítvány szolgáltatásai.

Az Eurotrans Alapítvány segítségével könnyen elérhetővé válik a honosítás, a magyar állampolgárság megszerzése, ráadásul 2020 februárjától a magyar igazolvány mellett a honosítási kérelmet benyújtó személyek mindegyike hivatalból kap magyar személyazonossági igazolványt is. Emellett az alapítvány lehetőséget biztosít az útlevel igénylésére, a születés anyakönyveztetésére, valamint a házasság és elhalálozás bejelentésére is.

A kisgyermekes családok számára továbbra is elérhető az anyasági támogatás és a babakötvény. A baba

születését követő hat hónapon belül igényelhető támogatás keretében gyermekenként egyszeri 64.125 forint (kb. 850 lej), ikertestvérek esetén gyermekenként 85.500 forint (kb. 1100 lej) juttatásban részesülhetnek.

Február folyamán több mint 100 településre szervez kiszállást az alapítvány, és közel 30 településen lehet átadni az elkészült iratsomókat a konzulátus munkatársainak a kihelyezett konzuli napok alkalmával. A kiszállásokról és a kihelyezett konzuli napokról részletek az alapítvány honlapján és Facebook-oldalán olvashatók.

Az Eurotrans Alapítvány munkatársai ingyenesen segítenek az iratsomó összeállításában, a kérelmek kitöltésével a fordítások elkészítéséig. A területi irodákban dolgozó kollégáink meghatározott program szerint, előre meghirdetett helyszíneken végzik munkájukat, amiről előzetesen értesítik az adott települések lakosságát. További információkat az alapítvány honlapján olvashatnak: eurotransalapitvany.ro. (közlemény)

A megfelelő lakhatás

Legyen alapvető jog

Az Európai Parlament múlt heti ülésén azt kérte, hogy legyen a megfelelő és megfizethető lakhatás törvény erejével betartatható alapjog. Ugyanakkor a hajléktalanság felszámolását célzó intézkedéseket is vár.

Mózes Edith

A 352 szavazattal, 179 ellenszavazat és 152 tartózkodás mellett elfogadott állásfoglalásban a Parlament kijelenti: a megfelelő lakhatás fogalmába többek között a tiszta és jó minőségű ivóvíz, a megfelelő és méltányos higiénés körülmények, a szennyvíz- és vízhálózat is beleértendő. A megfelelő lakhatáshoz való jog alapvető emberi jog, amelyet a nemzeti és az európai jognak is el kellene ismernie.

Számos uniós tagállamban nőtt a hajléktalanok száma

A képviselők szerint kötelező, és legalább a WHO iránymutatásaihoz igazodó minimális követelményeket kellene bevezetni az unióban az egészséges otthonokra – köztük a beltéri levegőminőségre – vonatkozóan. Felszólítják a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a házfelújításokra vonatkozó előírások között fordítsanak kiemelt figyelmet a kibocsátáscsökkentésre és a lakások energiahatékonyságának növelésére.

A hajléktalanság felszámolását uniós célkitűzésként kellene meghatározni

Számos uniós tagállamban nőtt a hajléktalanok száma az emelkedő lakhatási költségek és a megvágott vagy felfüggesztett szociális programok és támogatások miatt. Az állásfoglalás ezért megismétli a Parlament korábbi kérését, amely szerint uniós célkitűzésként kellene meghatározni a hajléktalanság 2030-ig történő felszámolását. Emellett fenn kellene tartani a hajléktalanság kialakulását megelőző és a hajléktalanok védelmét szolgáló, a koronavírus-járvány miatt bevezetett rendkívüli intézkedéseket, különösen a kilakoltatási moratóriumot, az energiaellátás folyamatos fenntartását és az ideiglenes elhelyezés garantálását.

Megfizethető lakhatás

A képviselők emellett felszólítják a tagállamokat, illetve a regionális és a helyi hatóságokat, hogy fogad-

janak el jogszabályt a bérlők és a saját lakásukban élők jogainak védelmére. A lakhatás akkor nevezhető megfizethetőnek, ha az azzal összefüggő költségek rendezése után a lakónak elegendő forrása marad az egyéb alapvető kiadásokra. Ezen költségek küszöbértéke jelenleg a háztartások rendelkezésére álló jövedelem 40 százaléka, azonban az európai bérlők több mint negyede jövedelmének ennél nagyobb részét költi albérlésre. Az albérletek átlagösszege pedig folyamatosan növekszik.

A képviselők végül megemlítik, hogy a rövid távú, turisztikai célú lakásbérletek lakásokat vonnak el a piacra, és felviszik az albérletek árát, ami nagyban megnehezíti a megélhetést a belvárosokban és a turisztikai központokban.

Az európai szabályok hatékonyabb védelmet nyújtanak a profitnak, mint az embereknek

Kim Van Sparrentak (Zöldek/EFA, NL) jelentéstevő szerint az európai szabályok gyakran hatékonyabb védelmet nyújtanak a lakáspiac által generált profit számára, mint az embereknek, akik tetőt szeretnének a fejük fölé. Az unióknak mozdulnia kell, és a tagállamokkal együtt minden követ meg kell mozgatnia. A jelentésben minden döntési szint számára kézzelfogható megoldásokat javasolnak. „Ha akarjuk, megoldhatjuk a lakhatási válságot, és 2030-ig felszámolhatjuk a hajléktalanságot.”

Egyre több európai számára nehezen megfizethető a lakhatás

Az Eurofound kutatása szerint az elégtelen lakhatás évente 195 milliárd euró költséggel jár az unióban. Egyre több európai számára nehezen megfizethető a lakhatás, és egyre nagyobb részük költi jövedelmének aránytalanul nagy részét erre. Az egyedülálló szülők, a nagy családok és a munkaerőpiacra belépő fiatalok különösen gyakran szembesülnek azzal, hogy jövedelmük az albérlési díjak kifizetésére nem elég, de szociális bérlakás igényléséhez már túl magas.

Forrás az Európai Parlament Magyarországi Kapcsolattartó Irodája

Erről jut eszembe

Mi lehet ezzel a nappal? Mitől lett ennyire vészterhes, fenyegető, komor január 27-e? Egyesek számára legalábbis. Elvégre sok olyan ember is lehet, akiknek örömmel az év első havának huszonhetedik napja. Ma szerda, más esztendőben a hét másik napjára esik ez a dátum. Talán egy szomorú vasárnapra is. Tény, hogy nagy tudású, tekintélyes fők, többnyire atomtudósok, akik felelősséget éreztek a világ sorsáért, hetvenöt évvel ezelőtt létrehoztak egy olyan fórumot, amely évről évre közzéteszi, hogy szerintük a Domsday Clock-on, vagyis a Végítélet Napjának Óráján éppen hol áll az emberiség. Rossz helyen, nyilván. És egyre vészesebb az, amit jeleznek. Hogy miért ezt a napot, január 27-ét választották a bejelentés időpontjául, nem tudom, bár biztos van rá magyarázat, de ennyire nem akarnék belelemélyedni a témába. Elég annyi, hogy az Atomtudósok Bulletinje (Bulletin of the Atomic Scientists /BAS/) ma délelőtt 10 órára ígérte az emberiség létének hátralevő új határidejét. Így amikor ezt a jegyzetet írom, még csak sejtetem, hogy nem javultak a kilátásaink. Sajnos, általában a pesszimista előrejelzés szokott beválni. Tavaly már csak száz másodpercünk volt éjjelig, a teljes besötétedésig. Azelőtt két perc, 2015-ben még három perc. Ezen annak idején már morfondíroztam lapunkban, most se hagyhatom szó nélkül. Tudjuk, 2020 nem volt valami jó esztendő, és akkor még nagyon finoman fejeztem ki. Sok jóra ma sem számíthatunk. Tavaly óta a világlágyvány is besegíthetett abba, hogy fogyjanak a másodperceink. Bár globálisan valószínűleg nem ez a legmeghatározóbb a világ sorsának alakulása tekintetében. A mérlegkészítő tudósok elsősorban a pusztító katasztrófák, kataklizmák veszélyére gondolnak, amik végső soron mégiscsak az emberi tényezők függvényei. Olyasmik, mint a lehetséges atomháborúk, a klímaváltozás, a romboló technológiák jöveteletlen következményei és így tovább. A koronavírus

okozta pandémia is óriási ember-tömegeket betegített vagy ölt meg a földgolyón mindenütt, de ezt talán előbb-utóbb sikerül legyőzni. Az előbbieket csökkenthetik helyrehozhatatlanul az esélyeinket. És ez mindenképpen politikafüggő. A jó és a rossz politizálás is érzékenyen érintheti, és elmozdíthatja erre vagy arra a mutatót azon a bizonyos képzeletbeli órán. Az új amerikai elnök első intézkedései arra vallanak, hogy javítani szeretne azon a káros hozzáálláson, amit az elődje tanúsított, de túl hosszú a nyúl, ha most elkezdene nevetni és világpolitikai horderejű intézkedéseket, melléfogásokat, örültségeket sorolni. Bízunk benne, hogy mégiscsak felülkerekedik a józan ész, és ezt a mai BAS-jelentés is ösztönözni fogja.

Egyébként anélkül, hogy általánosításokba bocsátkoznánk, a távolabbi és közelebbi múlt januárjainak 27. napján sok zseniális elme hunyt ki, számos kiváló ember halt meg. Elég, ha a hozzánk közelebb állók közül Bolyai Jánost, Ady Endrét, Szerb Antalt, Ország Lászlót vagy a szobrász Borsos Miklóst, az egyetemes kultúra nagyjai közül Giuseppe Verdit, J. D. Salingeret említem. De az eltelt évszázadokban ezen a napon születettek is rendkívül jelentős, értékes egyéniségek, például Mozart, Édouard Lalo, Lewis Carroll. Szerencsére a dolgok végül is valahogy kiegyenlítődnek. 1945-ben ezen a napon szabadították fel az auschwitzi koncentrációs táborát, az emberiség egyik legnagyobb szegénye és tragédiája, a holokauszt borzalmas színhelyét, 1967-ben több mint 60 ország képviselői írták alá az atomcsendegyezményt, 1973-ban az e napon aláírt békeszerződéssel ért véget a vietnámi háború. Hadd ne részletezzem, mennyi minden kapcsolódik ehhez az ellentmondásosan megítélt naphoz. Persze, ezeknél még sokkal több esemény, jelenség, történet jellemez minket, embereket. Ha magunkra nem is vigyázunk különösebben, azért mégis jó lenne jobban odafigyelni arra a fránya óramutatóra! (N.M.K.)

„A politikai elnyomásnak véget kell vetni”

Az Òmniium Cultural az egyik legnagyobb, legbefolyásosabb katalán társadalmi szervezet, amely Katalónia és a katalán nép önrendelkezéséért, nyelvi és nemzeti identitásának megőrzéséért, valamint a legégetőbb kisebbségi problémák megjelenítéséért száll síkra. 1961-ben alakult Barcelonában, ahol ma is székel. A szervezet a napokban egy manifesztumot fogalmazott meg és indított útjára, amelyhez aláírásokat gyűjt szerte a világból.

A Párbeszéd Katalóniáért (Dialogue for Catalonia) című kiáltványban az áll, hogy a katalán nép – amelynek több mint hétmillió tagja spanyol alattvaló – többször is kifejezte

azon szándékát, hogy demokratikusan gyakorolja jogát a politikai jövőjét eldöntendő. Amint azt a québeci és skóciai precedensek mutatják, az ilyen jellegű politikai konfliktusok – amelyeket az autonómiatörekvések generálnak – megoldásának legjobb módja a demokrácia által kínált legalapvetőbb eszköz: a szavazás. Az igazságszolgáltatási rendszernek a politikai válság megoldására való felhasználása azonban csak növekvő elnyomást gerjesztett (így a spanyol királyságban is), megoldást nem hozott. 2019. október 14-én a madridi Legfelsőbb Bíróság két civil társadalmi aktivistát és hét politikai tisztségviselőt 9 és 13 év közötti, összesen 100 év börtönbüntetésre ítélt, ami csak tovább növeli a konfliktust. Az ENSZ-nek az önkényes fogva

tartásokkal foglalkozó munkacsoportja (Working Group on Arbitrary Detention) felszólította a spanyol kormányt a politikai foglyok azonnali szabadon bocsátására, az összes vád elejtésére – a békés gyülekezéshez való jog és a véleménynyilvánítás szabadságának védelmében. A világ vezető emberjogi szervezetei kritizálták a madridi hatalmi döntéseket és az emberi jogoknak a központi karhatalom általi számos megsértését Katalóniában. „Itt az ideje a felelősségteljes párbeszédnek, minden oldal részvételével. Ezért alulírott felszólítja a spanyol kormányt és a katalán partnereket, hogy kezdjenek feltétel nélküli párbeszédet annak érdekében, hogy olyan politikai megoldást találjanak, amely lehetővé teszi Katalónia állampolgárai számára a po-

litikai jövőjük eldöntését. A párbeszéd sikeréhez a politikai elnyomásnak véget kell vetni, és amnesztiában kell részesíteni az eljárás alá vont személyeket” – áll a felhívásban, amelyhez első körben 17 világ- és európai híró közéleti személyiség adta a nevét: Nobel-békedíjasok, volt állami vezetők, jeles alkotóművészek, tekintélyes professzorok, befolyásos polgárjogi aktivisták.

Joan Vallvé, a megbecsült katalán közösségi vezető, volt európai parlamenti képviselő személyes kérésére a felhíváshoz csatlakozott egykori képviselőtársa, Tökés László, az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács elnöke is. A manifesztumot eddig több mint 12 ezren írták alá, és bárki megteheti a dialogueforcatalonia.com honlapon. (közlemény)

Négy alkotó, három generáció

A 4 Karácsony

E címmel nyílt érdekes és hiánypótló tárlat a Bolyai téri unitárius egyházközség Dersi János termében. A Marosvásárhelyi Örmény–Magyar Kulturális Egyesület keretében létrejött festészeti kiállításon az érdeklődők három generációt képviselő négy alkotó – Karácsony János, Karácsony László, ifj. Karácsony László és Karácsony Ernő – alkotásait tekinthetik meg Karácsony-Erdei Etel és Tamás György műgyűjtő gyűjteményeiből.

Kaáli Nagy Botond

A vasárnap déli, jó hangulatú tárlatnyitón telt házas közönség tette tiszteletét, a résztvevőket házigazdaként Nagy László lelkes közszöntötte – mint mondta, nagyon örvend annak, hogy az idei év első tárlata nem akár milyen kiállítás, hanem egy család hagyatékából összeállított anyag –, majd Kálmán Attila történész szót röviden. – A MÖMKE nagyon sokat tesz azért, hogy az erdélyi örmény származású magyar kultúreberek munkáját a nagyközönség elé tárja. Ezen a tárlaton is örmény származású festőművészek munkásságát ismerhetik meg az érdeklődők. Köszönöm dr. Nagy Attilának, hogy vállalta az esemény lebonyolítását, a tulajdonosoknak, hogy megosztják velünk gyűjteményük darabjait, és az unitárius egyháznak, hogy ismét befogadott minket – mondta Kálmán Attila, majd Tamás György műgyűjtő beszélt részletesen az alkotókról, munkásságukról, életművéről.

– Az itt bemutatott festők közös vonása, hogy örmény származásúak, rokonságban állnak egymással, és szülőföldjük iránti szeretetük tiszteletet parancsol számunkra. A festők bemutatását kronológiai sorrendben kezdem.

Karácsony János 1899. július 27-én született Gyergyószentmiklóson. Az erdélyi örmény családnak voltak Gyergyóban és Szamosújváron szegényebb és módosabb rokonai, akik tartották egymással a kapcsolatot. Az ő családja sajnos nem állt anyagilag jól, az apának hét testvére volt, ez az állapot egész művészi pályafutását végigköveti. Gimnáziumi éveit Szamosújváron tölti. Egész fiatalon mozgósítják, a háború végén olasz fogságba kerül. Onnan hazakerülve a

megélhetés gondjai szakadnak rá, sokáig csak álom és ábránd marad a festői pálya. 10 évig erdőkitermelésben dolgozik, majd fűrészgépi alkalmazott. 1931-re gyűl össze annyi pénze, hogy beiratkozzék a nagybányai festőiskolába, ahol Thorma János és Mikola András korrepetálja. Nagyon jól egyezik Ziffer Sándorral, akit ezek után példaképének tart, és hozzá jár korrepetálásra több művész-társával – Agricola Lidia, Katz Márton, Pittner Olivér – együtt. Festészetére kihat a modernség új szele, amit egy gyűjteményes kiállításon lát Mattis Teutsch János, Perlott Csaba Vilmos és Kmetty János festményein. Amint teheti, Gyergyóból vissza-visszatér Nagybányára, mélyül a tanár–diák kapcsolata Zifferrel, aki otthonában fogadja, korrigálja, tanácsokkal látja el. Gyergyóban első kiállítását 50 munkából rendezte a Bogdán István-féle ház üzlethelyiségében. Tájéképeket, kompozíciós témájú festményeket, továbbá szén- és tusrajzokat mutat be. Barátságot ápol Zsögödi Nagy Imrével, Szervátiusz Jenővel, akivel később közös kiállításuk is lesz. A székelységből érkezett festővel nem csak nagybányai tárlatokon számolnak, ígéretes tehetségeként bevalasztják a Barabás Miklós Céhbe. Tárlatokon vesz részt Marosvásárhelyen, Kolozsváron, Szászrégenben, Székelyudvarhelyen, Csíkszeredában stb. A festő nagybányai korszakát zárja le második világháborús behívója: a Gyimesekben teljesít szolgálatot, ahol a Kárpátok szép tájait festi. A frontszolgálat után elfogadja a felkínált tanári állást Gyergyószentmiklóson, művészi pályája ettől kezdve eseménytelenül válik. Feleségül veszi Szenkovits Mária. Visszavonulása elszigeteléssel párosul. Az 1960-as évektől akvarelltechnikát használ, a gyergyói tájat festi. A helyi múzeummal és Tarisznyás Mártonnal való kapcsolata révén, nagyvonalú gesztussal, halála előtt pár évvel 40 festményt ajándékozta városa közgyűjteményének. A gyergyói múzeumban látható Karácsony János-képek a festő emlékét őrzik.

Id. Karácsony László Székelyudvarhelyen született 1935-ben.

Műkedvelő festő, festészetére kihat nagybátyja, Karácsony János festészete. Főleg akvarelleket fest, színvilága nagyon hasonlít Karácsony János 1960 utáni akvarelljeihez. Székelyudvarhelyen a cukorrépagyár kirendeltségének volt a vezetője. Maszelka János festő barátja sokat segíti a művészi pályája

Fotó: Kaáli Nagy Botond

kibontakozását, kiállításokat szerveznek Udvarhelyen, Csíkszeredában. Előszertettel készített vázlatokat a Küküllő partján, amelyeket otthon kidolgozott. Több képe van magángyűjteményben. Szívrohamban halt meg 1987-ben.

Ifj. Karácsony László 1965-ben született Székelyudvarhelyen, első gyermek volt a családban. Iskolai tanulmányait Udvarhelyen végezte, majd érettségi után egyetemre Brassóba megy, amit Jászvásáron fejez be mint mezőgazdász mérnök. 1987-ben házasságot köt Erdei Etellel, ebből a házasságból két lány születik, Tamara és Ágnes. 1990-től Marosvásárhelyen él, ahol köztisztviselői cégnél dolgozik igazgatói funkcióban. Festészetére hat édesapja, Karácsony László munkája, akvarelllel dolgozik a kezdeti időkben. Büszke családja művészi múltjára. Főleg tájképeket és csendéletet fest. Festészete utolsó korszaka absztrakta hajló, érződik a nemzetközi modern művészet hatása. Áttér az akvarell mellett az akrilra és a temperára. Sokat támogatja öccsét, Ernőt, aki ekkor már csak a profi festészetnek él.

2020 márciusában hunyt el.

Karácsony Ernő 1968. január 18-án, Székelyudvarhelyen született. Először 15 éves korában, Székelyudvarhelyen nyitottak munkáiból tárlatot, azóta New Yorktól Dániáig, Ljubljanától Melbourne-ig jelen volt minden számottevő galériában, több ezer festmény őrzi ecsetvonását, nevét. Művészi fejlődését Maszelka János, majd Ipó László irányította. Mivel nem illeszkedett egyetlen művészeti irányzathoz sem, hamar kialakította sajátos stílusát, amely összetéveszthetetlen volt. Ki-

válóan rajzolt, de főként olajképei viselik az igazi stílusjegyeket. Nyers színeket használt, amelyeket durva ecsetkezeléssel hordott vászonra vagy farost lemezre. Az alla prima festészet mestere volt. Szimultán egyszerre több festményen dolgozott. Szurrealista víziók uralták figuratív és nonfiguratív képeit. Munkásságának vörös, sárga, kék korszakai voltak. Sajátosan furcsa látomásai olykor tájak, belső vívódások leképeződései, amelyeken sejtethető az a küzdelem, amelyet Karácsony Ernő magában, bensőjében hordozott. 2015 januárjában hunyt el, két fiú édesapja – mondta a gyűjtő, aki megjegyezte: a festmények utazó nagykövek, alkotói és azok kultúráinak képviselői, majd pár érdekes történetet mesélt el néhány, a tulajdonában lévő alkotás „életútjáról”.

– A kiállítás ötlete Tamás Györgytől származik. Én is gyűjtöttem a festményeket, ennek kapcsán ismerkedtünk meg. Profi gyűjtő, valóban ért a festészethez, ezen a tárlaton van több eladó, jelzett képe, amelyet meg lehet vásárolni. Az erdélyi magyar örmény festészet eléggé elfeledett szegmense a Karácsony család, amely európai nivón alkotott. Rendkívül sokoldalú festőművészek, az olaj, a tempera és az akvarell mesterei. Mindezek miatt is nagyon örvendek annak, hogy ez a kiállítás létrejöhessen – mondta dr. Nagy Attila, majd a tárlatnyitó stílszerű zároakkordjaként, a hagyományos szeretetvendégség előtt Ósz Domokos fagottművész dudukon játszott örmény dalokat.

A tárlat három héten keresztül, február 14-ig, hétfőtől péntekig 9 és 13 óra között látogatható, a belépés ingyenes.

Tünde már gyermekként jól ismerte a „jut is, marad is” bölcsességét. Egyetlen játszótársa sem tudta úgy beosztani a szülőktől kapott aprópénzt, mint a madárcsontú, szőke lány, akinek hétfőtől péntekig szinte a teljes „vagyon” megmaradt, úgy, hogy közben a nagy közös fagyizásokról, üdítőzésekről sem kellett lemondania. A csapatban ő volt az alig észrevehető, de hűségesen mindig jelen levő „elem”, aki napról napra ugyanazzal a titkos, csendes örömmel adta át magát a szabad együttléti pillanatainak.

Megfontolt nyugalmából a későbbiekben sem tudta kibillenteni a gyorsan pörgő idő. Három évtizeddel a kislánykori barátnős „portyák” után is képes volt megőrizni ezt a – sokak számára érthetetlen, ezért zavaró – létállapotot. Mi több, a világjárvány hónapjai is úgy vonultak el fölötte, mint tűnékeny felhőminták a változó égbolton. Pedig élete legnehezebb időszakával kellett megbirkóznia, de ezt a harcot is feltűnésmentesen, szelíd méltósággal vívta meg. Beszélgetésünk elején sem vágott rögtön a dolgok közepébe, drámázás helyett ráérős derűvel rákosgatta elem az egymáshoz illeszkedő időköcsöket.

– Valamikor, óvodáskoromban kezdett érdekelni, mi mennyibe kerül, és amikor pár évvel később egyedül mehettem kenyeret, vizet, félvágottat vásárolni, mindig odafigyeltem arra, hogy az olcsóbb termékekből válasszak. A saját zsebpénzemmél sem bántam másként. Míg az együtt töltött nyarakon a barátnőim két-három tölcserrel is kértek a sarki bolt előtt kapható fagyialtból, nekem elég volt egy, de azt olyan lassan, ráérősen kóstolgattam, hogy pont annyit tartott, mint a többieké. A takarékoskodás örömét otthonról hoztam, anyuék is pont ilyenek voltak, másként fel sem tudtak volna nevelni minket az öcsémrel a kevés jövedelmükből.

– Mesélj kicsit a tinédzserkorodról! – kértem.

– Az általános elvárásoktól eltérően az én igényeim nem növekedtek az éveim számával. Amíg a velem egykorú lányok drága butikokból öltözöttek, nekem tizenévesen is jó volt az édesanyom kötötté kutyaminintás pulóver és a tőle örökölt, derékban kicsit átalakított szövetnadrág. Kilencedikes voltam, amikor rám köszöntött a turkálós időszak. Órákat töltöttünk a barátnőimmel a gombamód szaporodó használtruha-kereskedésekben, de ott sem kaptam el a hév, nem vásároltam kilószámra a pár lejért kínált áruból. Csak akkor voltam bőkezűbb magammal, amikor mindent egy lejtért adtak. Péntekenként volt ilyen lehetőség, olyankor mindig hosszú szoknyás és nagy kalapos vásárlók sorakoztak fel korán reggel a bolt előtt. A barátnőim szegyelltek volna közejük állni, de engem nem zavart ez a társaság, mi több, ha valaki közülük beszélgetni akart velem, attól sem zárkóztam el. Sokan mondták – talán némileg ironikusan is –, hogy jogot kellene tanulnom az érettségi után, mert túlteng bennem az empátia és az igazságérzet, de nekem sohasem voltak ilyen álmaim. Kereskedelmi szakon végeztem a középiskolát, aztán – amíg az öcsém egyetemre ment – munkába álltam. Egy városközponti étteremben találtam munkát, még a ballagás utáni nyáron. Az első perctől megszerettem a „vendéglátó-zást”. Jólesett látni az emberek tekintetében a bizalmat, amivel a kedvességet és figyelmességet jutalmazták, nekem ez volt a legfőbb hajtóerő. Évekig dolgoztam azon a helyen, aztán adódott egy lehetőség külföldi munkára. Egy volt osztálytársam szólt, hogy megürült egy takarítói hely egy angliai szállodában, ahol ő is dolgozott, nem csatlakoznék-e hozzá. Anyukám akkoriban nagybeteg

A titkos füzet

Hétköznapi történet
– Nagy Székely Ildikó –

volt, a testvérem munkanélküli, kellett a pénz. Mivel sokkal nagyobb keresetet ígértek, mint amit a vendéglőben borralalóttól hazavihettem, nehéz szívvel, de igent mondtam az ajánlatra. Két évet húztam le kint. Mit mondanak, ez az időszak nem tartozik a legkedvesebb emlékeim közé. Amikor hazajöttem, már nem volt hely számomra a régi vendéglőben, így máshol próbáltam szerencsét. Több étteremben is dolgoztam, amíg hat évvel ezelőtt rá nem találtam az ideális munkahelyre. Egy sikertelen, mindössze másfél évig tartó házasság után ez volt számomra az egyetlen örömforsás. Szerettem

az étterem hangulatát, a munkaközösséget, az odajáró törzsvendégeket. Amikor márciusban bezárt a hely, reméltem, hogy csak átmenetileg kell otthon maradnom, de a járványügyi helyzet alakulása ráébresztett arra, hogy ilyesmiről szó sincs. Amióta elvážtem az iskolát, egy hónapig sem voltam munkanélküli, így eleinte lelkiileg teljesen készültem. Csak feküdtem naphosszat az ágyban, és vártam, hogy jöjjön az alvásidő. Pár hétig tartott ez az állapot, aztán szép lassan kezdtem magamra találni. A takarékoskodásomnak köszönhetően anyagi gondjaim nem voltak, a félretett pénzből futotta a napi kenyérré, tejsz, hetente egyszer húsfélére. A számlákat is tudtam fizetni – ez nálunk mindig prioritás volt –, és ha elfogytak a háztartásban nélkülözhetetlen termékek, volt miből pótolni a hiányt. A pénztelenség így nem volt számomra kényserítő erő, nem éreztem, hogy muszáj bármilyen munkát elvállalnom. Elfogadtam, hogy ennek az időszaknak nem az állandó tevékenykedésről kell szólnia, hanem arról, hogy kicsit közelebb kerüljek önmagamhoz és az életem ko-

rábbi, lezáratlan szakaszaihoz. Külső és belső leltárt készítettem, nemcsak a gyermekkori könyveimet, rajzaimat és egyéb kincseimet néztem át és rendszereztem, hanem a hozzájuk fűződő emlékeknek is szabad teret engedtem. Hónapokig lebegtem múlt és jelen határvonalon. Ebben az állapotban került a kezembe egy kék borítójú vonalas füzet. Az öcsém kiskamaszkori naplója volt, az a titkos iromány, amiért tiniként mindent tűvé tettem, persze, sikertelenül. Sejtelmem sincs, hogy került a szülői házból az én tömbházlakásomba, talán akkor „jött” velem, amikor anyu földi eltávózása után „örökbe fogadtam” a könyveit. Amikor rátaláltam az irkára, rövid tévovázás után olvasni kezdtem a tollal írt, fiúsan szállkás sorokat. A testvérem és köztem mindig viharos volt a viszony, már kiskorában is folyamatosan bosszantott, és ez a későbbiekben sem változott. Azt hittem, egyszerűen ki nem állhatja az engedelmes, szelid természetemet, ezért tör rendszeresen borsot az orrom alá, de a naplója elárulta, hogy tulajdonképpen nagyon is felnézett rám, sokkal jobbnak, okosabbnak tartott magánál, és a kiállhatatlan stílusával ezt próbálta leplezni. Amint haladtam az olvasással, hihetetlen erővel simultak el bennem a múltbeli indulatok. Számomra az elmúlt évek, mi több, a mögöttem lévő teljes időnek ez volt a legfontosabb tanítása.

– Elmondtad az öcsédnek, hogy megtaláltad a naplóját? – szólaltam meg a váratlanul beálló csendben.

– Nem volt még hozzá bátorságom. Évek óta Németországban él a családjával, régóta nem láttuk egymást „élőben”, de ha a nyáron megadatik a találkozás lehetősége, mindenképpen megteszem. Pár hete gyerekfelügyelőként vállaltam munkát, egy óvodás és egy kisiskolás fiúcskával töltöm a délelőtti időmet. Néha mintha a testvérem megzabolázhatatlan, régi énjét látnám bennük. Ilyenkor, ahelyett, hogy „bekeményítelnék”, mindig előnt a szeretet.

Szerkeszti: Benedek István

Nőtt az államadósság az euróövezetben és az EU-ban

Emelkedett az államadósság hazai össztermékhez (GDP) mért aránya a harmadik negyedév végére az előző negyedévvel és az egy évvel korábbival összevetve is az Európai Unióban és az euróövezetben a koronavírus-járvány következményeként.

Az unió statisztikai hivatala (Eurostat) pénteken azt közölte, hogy a 19 országot tömörítő euróövezetben az államadósság a GDP 97,3 százalékára nőtt szeptember végére a három hónappal korábbi 95 százalékról. 2019 harmadik negyedévének végén a mutató alacsonyabban, 85,8 százalékon áll.

A 27 tagú unióban az államadósság a GDP 89,8 százalékára nőtt a második negyedév végi 87,7 százalékról és a 2019 harmadik negyedévi 79,2 százalékról.

A harmadik negyedév végén Görögország volt a legrosszabb helyzetben, a GDP 199,9 százaléka volt az államadósság. A sorban Olaszország következik 154,2 százalékkal, Portugália 130,8 százalékkal, Ciprus 119,5 százalékkal, Franciaország 116,5 százalékkal, Spanyolország 114,1 százalékkal és Belgium 113,2 százalékkal. A legkedvezőbb helyzetben Észtország volt 18,5 százalékkal, Bulgária 25,3 százalékkal és Luxemburg 26,1 százalékkal.

Jelentősen emelkedett a román állam tartozása is

2020 november végén a GDP 44,4 százalékára nőtt a román államadósság a 2019 végén jegyzett 35,3 százalékról – közölte csütörtökön a pénzügyminisztérium.

Az államadósság 463,963 milliárd lej (95,195 milliárd euró) volt, ami a román bruttó hazai termék (GDP) 44,4 százaléka. 2019 végén 373,6 milliárd lej volt az államadósság, ami a GDP 35,3 százalékának felelt meg. Az államadósságból 16,42 milliárd lejt tett ki november végén a rövid lejáratú adósság, a többi közép és hosszú távú.

Az államadósság nagy részét a kötvények alkották. A központi igazgatás adóssága 448,7 milliárd lej volt, az önkormányzatoké 15,263 milliárd lej.

A költségvetési tanács egy júniusi jelentésében közölte: arra számít, hogy 2020 végén az ország államadóssága meghaladja a GDP 45 százalékát, és arra figyelmeztette a kormányt, hogy az idén 50 százalék fölé emelkedhet, a pesszimista változat szerint akár az 55 százalékot is meghaladhatja. (MTI)

Nem akadnak fel a legnagyobb károkozók az uniós adóparadicsom-listán

A nulla százalékos adókulcs megléte automatikusan vezessen feketelistához

A múlt csütörtökön az Európai Parlament állásfoglalást fogadott el arról, hogy meg kellene változtatni az adóparadicsomok uniós listájának jelenleg „zavaros és hatástalan” összeállítási módszerét.

Mózes Edith

Az állásfoglalás szerint bővíteni kell azoknak a kritériumoknak a körét, amelyek alapján egy ország adórendszerének tisztességes volta megítélhető, nem lenne szabad olyan országokat eltávolítani a feketelistáról, amelyek csak jelképesen változtatják meg a rendszerüket. Azt is kéri, hogy a nulla százalékos adókulcs megléte automatikusan vezessen feketelistához, illetve a listát jogilag kötelező erejű eszköz révén kellene formalizálni.

Az uniós jegyzék „máris pozitív hatású”, de nem tölti be maradéktalanul a szerepét

Az adóparadicsomok 2017-es uniós jegyzéke „máris pozitív hatást gyakorolt”, de nem tölti be maradéktalanul a szerepét, mert „a jegyzékben jelenleg szereplő országok és területek a globális adóbevételkiesés kevesebb mint 2%-át fedik le”, mondják a képviselők. A csütörtökön 587 szavazattal, 50 ellenszavazattal és 46 tartózkodással elfogadott állásfoglalás a fennálló rendszert „zavaros[na]k” és hatástalan[na]k” nevezi.

A képviselők által javasolt változtatások átláthatóbbá, következetesebbé és pártatlanabbá tennék egy-egy ország listára való felvételének vagy onnan való levételének folyamatát. Több kritériumot kellene bevezetni, hogy több ország az adóparadicsom kategóriába kerüljön, és hogy nehezebb legyen túlságosan gyorsan kikerülni onnan. Az uniós tagállamoknál is meg kellene vizsgálni, hogy nem mutatnak-e adóparadicsomra emlékeztető jegyeket. Az adóparadicsom-szerűen működő uniós tagállamokat pedig adóparadicsomnak kellene tekinteni.

„Az igazi adóparadicsomok listája nem jobb, hanem egyre rosszabb”

Paul Tang (S&D, Hollandia) jelentéstevő szerint „a Parlament csak a tényeket szögezi le, amikor az uniós adóparadicsom-listáját zavarosnak és hatástalannak nevezi. Bár a jegyzék akár hasznos is lehetne, a tagállamok az összeállításakor egy dologról elfelejtettek: az igazi adóparadicsomokról. És a lista nem jobb, hanem egyre rosszabb lesz. Guernsey, a Bahama-szigetek, és most legutóbb a Kajmán-szigetek csak pár azok közül a jól ismert adóparadicsomok közül, ame-

lyeket a tagállamok levették a listáról. Az adóelkerülés problémájával foglalkozni nem kívánó tagállamok mintegy 140 milliárd eurótól fosztják meg az állampolgáraikat. Ez elfogadhatatlan, különösen a jelenlegi körülmények között.

Ezért a Parlament határozottan elítéli a Kajmán-szigetek nemrég történt levételét a jegyzékről, és nagyobb átláthatóságot és szigorúbb feltételeket vár. Ha azonban másokat vizsgálunk, akkor magunkra is vetünk kell egy pillantást: a látvány nem valami szép. Az adóparadicsomok 36 százalékaért az uniós tagállamok a felelősek.”

Bővíteni kellene a feltételrendszert

A Parlament szerint úgy kellene bővíteni az országok adórendszerének tisztességességét meghatározó kritériumrendszert, hogy ne pusztán a preferenciális adókulcsokra terjedjen ki, hanem a különböző adómentességekre is. Ezt a Kajmán-szigetek közelmúltbeli feketelistáról való eltávolítása is alátámasztja, ami annak ellenére történt, hogy az országban nulla százalékos társaságiadó-kulcs létezik, mutatnak rá a képviselők. Az állásfoglalásban ezért az egyéb javaslatok mellett kijelentik, hogy a nulla százalékos társaságiadó-kulcsú vagy a vállalatok nyereségére kivetett adók nélküli harmadik országokat és területeket automatikusan be kellene venni a jegyzékbe.

Az EP szigorúbb átvilágítási szempontrendszert kér

A Parlament szerint a jegyzékből való kikerüléshez nem lehet elegendő néhány jelképes módosítás az ország adórendszerében. A képviselők rámutatnak: a Kajmán-szigetek vagy Bermuda pár „nagyon minimális tartalmi kritérium” és „gyenge végrehajtási intézkedés” bevezetése után lekerült a feketelistáról. Az állásfoglalás ezért szigorúbb átvilágítási szempontrendszert kér.

Méltányosság és átláthatóság

Minden nem uniós országot méltányosan kell kezelni, és ugyanazon kritériumok mentén kell átvilágítani, mondják a képviselők, hangsúlyozva, hogy a jelenlegi jegyzék esetében nem ez a helyzet. A lista összeállításának és frissítésének átláthatatlansága csak táplálja a vele kapcsolatos kétségeket. A képviselők szerint ezért a listát 2021 végéig jogilag kötelező erejű eszköz révén formalizálni kell, és megkérdőjelezzik, hogy a magatartási kódexszel foglalkozó csoport informális testületként képes és alkalmas-e a feketelista frissítésére.

Forrás: az Európai Parlament Magyarországi Kapcsolattartó Irodája

A kulturális és kreatív szektornak kulcsszerepe lehet a gazdaság újraindításában

A kulturális és kreatív szektor (CCI) a járvány által leginkább sújtott iparág, de kulcsszerepet kell játszania az európai gazdaság talpraállításában. Ezt állapította meg az európai közös jogkezelők szervezete (GESAC) megbízásából készített, kedden publikált tanulmány.

Az ágazat éves összesített forgalma a becslések szerint 31 százalékkal zuhant 2020-ban az előző évhez képest, és mintegy 200 milliárd euró bevételtől esett el. Csak a légi közlekedés csökkent hasonló mértékben, még a turizmusé (27 százalék) vagy az autógyártásé (25 százalék) sem – áll az EY által készített anyagban, amelyet az Artisjus zeneipari blogja, a dalszerzo.hu ismertetett.

Mint írták, a CCI-n belül az előadóművészetek területét érintette leginkább a válság (90 százalékos a visszaesés), ezután jön a zene (76 százalék) és a vizuális művészetek (38 százalék). Mindössze a videojáték-ipar tudott növekedést elérni (9 százalék). A különböző szektorok közötti kölcsönhatások szintén érzékenyen érintették az ágazatot, hiszen 2020 előtt a turizmus 40 százaléka kulturális turizmus volt.

Nem pusztán a közvetlen bevételkiesés okozott károkat a szektornak. Számos közvélemény-kutatás szerint az újraindítás után még

jó darabig nem fog visszatérni a teljes korábbi közönség a kulturális terekbe, rendezvényekre. Az egészségügyi előírások betartása pedig megnöveli a költségeket, csökkenhet a beruházási, támogatási kedv és a kultúrára fordított közpénzek mértéke.

Mindezek azt eredményezik, hogy a kevesebb forrással gazdálkodó vállalkozások kevésbé tudnak az innovációba fektetni, aminek a feltörekvő tehetségek láthatják a kárát, és súlyos probléma a munkaerő elvándorlása, illetve az, hogy a kulturális dolgozók, akik a járvány idejére kerestek más munkát, maradnak az új területen.

A tanulmány többször kitér Közép-Kelet-Európa sajátosságaira. Miközben Franciaország, Németország, Olaszország, Spanyolország és Nagy-Britannia volt felelős a szektor teljes forgalmának 69 százalékáért, a legmagasabb növekedést a közép-kelet-európai régió mutatta fel a 2020 előtti időszakban. A járvány hatására viszont éppen itt volt a legnagyobb visszaesés is: a régió különböző országaiban 36-44 százalék között. Ennek egyik oka, hogy itt a kulturális és kreatív szektoron belül az európai átlagnál nagyobb súlyt képviselnek a leginkább érintett előadóművészetek. Magyarországon például ez a szektor 10 százalékát adja, szemben az összeurópai 4 százalékkal.

A régió több országában a kis- és középvállalkozások nehezebben fértek hozzá a támogatásokhoz, az egyéni vállalkozók nem estek bele a munkaerő-védelmi programokba, illetve helyi és országos szinten is visszavágták a kulturális költségvetéseket – áll a tanulmányban.

A dokumentum kiemeli: a kulturális és kreatív szektor nem csupán egy a sok, segítségre váró iparág között, hanem kulcsszerepet kell játszania Európa talpraállításában. Ennek hangsúlyozására a jelentés megjelenése napján, január 26-án a szektort képviselő delegáció – Jean-Michel Jarre zenész vezetésével – magas rangú európai döntéshozókkal találkozott.

2019-ben a kulturális és kreatív iparágak összesített forgalma 643 milliárd euró volt, a hozzáadott érték 253 milliárd. A CCI szektor az összeurópai GDP 4,4 százalékát adta, hozzájárulása az európai gazdasághoz így magasabb volt, mint például a telekommunikációs iparé, a mezőgazdaságé vagy a vegyiparé.

Mint írták, a szektorra a járványt megelőző években a folyamatos növekedés volt jellemző; 2013 és 2019 között összesen 17 százalékkal nőtt a gazdasági teljesítménye. Különösen jelentős a CCI szektor foglalkoztatási szempontból: összesen 7,6 millió fő dolgozott 2019-ben ezekben az iparágakban,

ezt csak az építőipar, a turizmus és a közlekedés, szállítmányozás haladta meg. A CCI szektorban működő cégek 90 százaléka kis- és középvállalkozás, miközben a teljes európai gazdaságban ez az arány 29 százalék.

A szektor csökkenő mértékben támaszkodik közpénzekre: ezek aránya az összesített forgalomban a 2013-as 11,5 százalékról 2018-ra 10,8 százalékra csökkent. Ennek legfontosabb forrása (54 százalék) az önkormányzati finanszírozás.

A tanulmány a szektor talpra állításához javaslatokat is tesz. Az EY szakértői azt javasolják, hogy a különböző helyreállítási alapok megfelelő részét (EU-s szinten például 2 százalékot) fordítsák a CCI szektorra, hitelgaranciával segítsék a cégeket, és támogassák a kulturális infrastruktúra fejlesztését.

Az EY szakértői szerint a szektor megerősítéséhez egy olyan jogi környezet kialakítása szükséges, amelyben az alkotók megfelelő jövedelemre, a kulturális befektetők pedig megtérülésre számíthatnak, így a szektor vonzó lesz a magántőke számára. A tanulmány szerint harmadik fontos lépésként a kultúra hatástanos tudná segíteni az európai szintű zöld programokat.

A tanulmány számos, a különböző területeket összefogó nagy iparági szervezet adatai és szakértői interjúk alapján készült. (MTI)

Új alapokra kell helyezni a környezetvédelmet

(Folytatás az 1. oldalról)

– **Mennyire volt nehéz a szenátus mezőgazdasági és vidékfejlesztési bizottságának tagjaként szakterületet váltani, elfogadni a felkérést a környezetvédelmi minisztérium vezetésére?**

– Sokkal összetettebb feladatkört kell ellátnom a környezetvédelmi minisztériumban, mint a mezőgazdasági területen, bár az utóbbi szakpolitikusaként a közbirtokosságok gondülékenyebb működéséért törvénytervezet dolgoztam ki a fenntartható erdőgazdálkodás érdekében. Az új kihívásoknak eleget téve, korábban is azon voltam, hogy egyensúlyt teremtsünk a mezőgazdálkodás és a környezetvédelem között, hiszen az EU-ban egyre nagyobb hangsúlyt fektetnek a környezeti kímélő mezőgazdálkodásra. Így nem áll távol tőlem a környezetvédelem, igaz, az „első szerelmem” a mezőgazdaság. A parlamenti választásokat követően ez a politikai helyzet alakult ki, és a környezetvédelmi miniszteri állás betöltésére kaptam felkérést, amit elfogadtam. Már akkor megfogalmazódott bennem, hogy új alapokra kell helyezni a környezetvédelmet Romániában. El kell ismernünk, hogy nálunk még gyerekcipőben jár a szelektív hulladékgazdálkodás, az újrahasznosítás, óriási levegő- és vízszennyezési gondok vannak, akár Bukarestben is, és ezekre mind hatékony megoldást kell találnunk.

– **Talán nem véletlen, hogy elsőként a szelektív hulladékgazdálkodást említi, hiszen az EU többször is megfedte Romániát, amiért nem sikerült a rendszert beindítani, és azért is, mert vannak megyék, ahol a mai napig sem számolták fel az illegális hulladéklerakókat. Mi lenne a látványos előrelépés ezen a téren?**

– Az egyik legfontosabb dolog, hogy megteremtsük a feltételt a visszaváltáshoz. Magyarul, érje meg az embereknek, hogy az újrahasznosítható hulladékot pénzért visszavásároljuk. Ezzel tudjuk elérni, hogy a hulladék nagy része – a pillepalackoktól az alumíniumdobozokig és más újrahasznosítható anyagokig – visszakérüljön a gazdasági körforgásba. Számunkra az a legnagyobb kihívás, hogy működőképesse tegyük ezt a garancia-rendszert, és ennek eredményeként a hulladék 60–70 százaléka visszakérüljön a gazdasági körforgásba. Ugyanakkor minisztériumi támogatást kell nyújtanunk azoknak az önkormányzatoknak, amelyek nem tudják megoldani a régi hulladéklerakók bezárását. Itt is határozott fellépésre és folyamatos finanszírozásra van szükség. Ugyanakkor támogatni kell azokat az önkormányzatokat, amelyek társulási formában magáncégekre bízták a kommunális hulladékgazdálkodást. Finanszíroznunk kell ezeket a cégeket, hogy minél előbb indítsák be a szelektív gyűjtést, hozzanak létre raktározási felületet, és juttassák el a kiválogatott, újrahasznosítható, komposztálható hulladékot a felhasználókhoz, hogy minél kevesebb kerüljön a lerakókhöz. Továbbá támogatnunk kell az önkormányzatok, iskolák segítségével elindítandó környezettudatosító programokat, hogy rávezessük a lakosokat a felelős, tudatos szelektív hulladékgyűjtésre, -tárolásra. Így talán elkerülhető, hogy a szemét a patakok medrébe, partjára kerüljön.

– **Hosszú a folyamat, a korábbi miniszterek is kiemelten foglalkoztak a kérdéssel, de az eredményből ítélve, úgy tűnik, mégsem elég hatékonyan.**

– Most is vannak finanszírozási lehetőségek. Országszerte több he-

lyen felszámoltuk az illegális hulladéklerakókat. Szerződések alapján különböző cégek dolgoznak egyes, az uniós elvárásoknak nem megfelelő szemétkerakók felszámolásán. Ahol a minisztérium nem tudott erre vonatkozó szerződéseket kötni, keressük a lehetőségét annak, hogy a csődbe jutott vállalatok lerakóit semlegesítsük. A felelősség a vállalatot terheli, de több érintett nagyipari egységnél a csőd miatt finanszírozási gondok vetődtek fel. Vannak rendezés alatt álló ügyek, és újjak is, amelyeket el kell indítani, a költségvetésünk függvényében.

– **Ehhez a területhez kapcsolódna a korábban elindított roncsautó- vagy az elektronikai hulladék beszállítását célzó programok is, amelyek iránt olyan nagy az érdeklődés, hogy a meghirdetésüket követően rövid időn belül elfogy a keret. Mit lehet tenni, hogy jobban működjön a rendszer?**

– Folytatjuk az említett programokat, és újakat is elindítunk. A hatékonyságuk növeléséért változtatunk néhányon. Kétségtelenül a minisztérium egyik legjelentősebb programcsomagja a régi autók, a régi háztartási eszközök újrahasznosításáért elindított finanszírozás. Emellett továbbra is fenntartjuk a zöldházprogramot, amelynek célja a zöldenergia hasznosításának szorgalmazása. Minden olyan ötletet kihasználunk, amelynek alapján támogathatjuk mindazokat, akik környezettudatos, környezetbarát életmódot szeretnének folytatni.

– **Egyezmények szabályozzák világszinten az üvegházhatású gázok kibocsátását, és szorgalmazzák azoknak a konkrét intézkedéseknek a fogantatását, amelyek csökkentik a légszennyezést, ilyen a zöldbizonylatok piaca is. Románia is csatlakozott ezekhez a nemzetközi egyezményekhez, de úgy tűnik, ezen a téren sincs látványos változás. Mi várható az ön által vezetett minisztériumtól?**

– Jelen pillanatban folynak az egyeztetések, tárgyalások folytatunk a különböző minisztériumokkal, hogy ezeknek a zöldbizonylatoknak a felhasználását hatékonyabbá tegyük. Ezekkel kapcsolatosan a következő hetekben konkrétumokat is tudok majd mondani.

– **Costel Alexe korábbi PNL-s környezetvédelmi miniszter hadjáratot hirdetett az illegális fakitermelés ellen. Ennek egyik lépéseként meghirdette az automatikus ún. faanyagkövető rendszert (SUMAL), amelynek célja a kitermelt fa útjának követése az erdőtől az első ffeldolgozó egységig.**

– A fa kitermelését, szállítását és feldolgozását nyomon követő informatikai rendszert a múlt év végén fejlesztették ki. Ez olyan informatikai rendszer, amelybe be lehet vezetni azokat az adatokat, amelyek az erdős területeket behatárolják. Ezekhez lehet rendelni a rendszeren belül kitermelési engedélyeket, ütemterveket, a kitermelést végző jogi személyeket is be lehet vezetni, nyomon lehet követni a szállítóeszközöket. A feldolgozó cégek esetében a készletnyilvántartás, a ki- és bejövétel követése fog sokat segíteni az ellenőröknek abban, hogy kiszűrjék az illegálisan kitermelt fa mennyiséget, és meggátolják, minimálisra csökkentsék az illegális fa alapanyag kereskedelmi forgalomba kerülését. Többször halasztották az alkalmazását, mi január 31-re tervezzük a beindítását. Nagy kihívást jelent számunkra a program beindítása, működtetése, folyamatos bővítése, javítása, de reméljük, hogy jó lépés lesz az illegális fakitermelés visszaszorítására. Ezenkívül folytatjuk az erdősítési programot is. Nemrég az ország déli részén jártam, ahol több szakértővel megoldást kerestünk arra, hogy miként lehet erdősítéssel megállítani a sivatagosodást. Egyszerűsíteni szeretnénk az erdészeti jogszabályokat, hogy csökkentsük a bürokráciát ezen a területen, hiszen a jelenlegi eljárásokkal megnyomortjuk azokat a tisztességes, erdőgazdálkodással foglalkozó embereket, akik azért kell több bonyolult procedúrát betartsanak, mert egyesek lopnak, illegálisan termelik ki a fát.

– **Az ön elődje a szaktárca élén nagyszabású kivizsgálást indított, amiből kiderült, hogy az utóbbi években jelentős felületen termeltek ki törvénytelenül fát az erdőből. Számos büntetőeljárás is indult erdészeti igazgatóságok, magáncégek ellen. Lesznek még hasonló akciók?**

– Kétségtelen, hogy vannak rendelkezések e téren, s bármennyire is igyekszünk, hogy felszámoljuk a jelenséget, teljes mértékben soha sem fogjuk megszüntetni a törvénytelen fakitermelést. Ugyanakkor nem szeretnék boszorkányüldözést folytatni. Nem hiszem, hogy minden erdész vagy ffeldolgozó cég vezetője tolvaj. Biztos vannak olyanok, akik nem tartják be a törvényeket, de, amint korábban említettem, a bonyolult eljárással nem azoknak a munkáját szeretném megnehezíteni, akik tisztességesen járnak el. Ezért pontos, tematikus ellenőrzések lesznek, de nem szervezünk általános nagy ellenőrző akciókat csak azért, hogy majd ezeknek az eredményéről szépeket nyilatkozzunk a sajtónak.

– **Ha már a természetvédelemről tartunk, meg kell említenünk, hogy éles vitát váltott ki a civil szervezetek és a szaktárca között az a korábbi jogszabály, amelynek alapján létrehozták a központosított Természetvédelmi Területek Országos Ügynökségét (Agenția Națională pentru Ariei Naturale Protejate), és így egyes, addig nemkormányzati szervezetek által kezelt (custodie) területek a hatósághoz kerültek. Mennyire bizonyult jó megoldásnak ez az intézkedés?**

– Nem tudom, hogy mennyire lett hatékonyabb ezáltal a természetvédelem. Nem tartom jónak a teljes állami berendezkedést ezen a téren. Biztos, hogy vannak olyan civil szervezetek, amelyek képesek megfelelő szakmai munkát végezve, tisztességgel és becsülettel – a menedzsment-terveket gyakorlatba ültetve – gondozni egy-egy természetvédelmi területet. A vegyes megoldásban hiszek, lehetőséget teremtve a civil szervezeteknek, hogy ahol szándékuk van, és megvan az ehhez szükséges szakmai tapasztalatuk, tudásuk, vállalják fel a területek adminisztrálását. Ahol nem kerül ilyen szervezet, vagy más állami érdekek miatt nem szeretnénk kiadni a központi irányítást, ott az állami ügynökség végezze el a munkát. Természetesen a nagyobb odafigyelést és anyagi ráfordítást igénylő nemzeti parkok továbbra is állami felügyelet alatt kell maradjanak. Azt sem tartom jó megoldásnak, hogy ezeket a Romsilva kezelje. Ezért is kezdemé-

nyeztünk különböző megbeszéléseket, tárgyalásokat, hogy megoldást találjunk a nemzeti parkok megfelelő gondozására.

– **Szakmai berkekben felmerült, hogy át kellene szervezni a Romsilvát, hiszen volt rá panasz, hogy a fakitermelés terén is egyes esetekben az „állam az államban” elv szerint jártak el az országos igazgatóságok alkalmazottai.**

– Valóban úgy vélem, hogy át kell szervezni az állami erdőgazdálkodási hatóságot, igazgatóságokat. Hamarosan auditáljuk, átvizsgáljuk a Romsilva tevékenységét, és ennek eredményeként döntünk. Szerintem sok minden változik majd ezen a téren. Nem fogjuk megszüntetni a Romsilvát, hiszen jelenleg is 4 millió hektár erdőt kezel, amiből 3,7 millió hektár állami tulajdonban van. Ez egy szükséges intézmény, de nem biztos, hogy abban a formában, ahogy most működik.

– **A korábbi kormány létrehozta azt az államtitkárságot, amelyet Borbély László korábbi környezetvédelmi miniszter vezet, s amely kidolgozta a hosszú távú fenntartható fejlődés irányelveit tartalmazó Agenda 2030 elnevezésű jegyzőkönyvet. Mennyire építi be Tanczos Barna miniszter a szaktárca jövőbeni intézkedéscsomagjaiba az Agenda 2030 által körvonalozott célkitűzéseket?**

– Az Agenda 2030 az európai uniós környezetvédelmi célkitűzéseket is tartalmazza, úgy kell alakítanunk a saját politikánkat, hogy teljesítsük ezeket.

– **Melyek lesznek az ön által vezetett minisztérium első konkrét intézkedései?**

– Amint említettem, január 31-én beindítjuk a fakövetési rendszert. Ezenkívül szeretném, ha a költségvetés elfogadása után az első konkrét lépésem az lehetne, hogy kifizetjük az összes tartozást, amit az előző minisztériumok, miniszterek felhalmoztak az erdőtulajdonosokkal szemben. Nem fizették ki a kártalanítási összegeket. Szeretném, ha a vadgazdálkodásban a teljesítmény- és tudásalapú gazdálkodás felé tudnánk irányítani a vadászati tevékenységet, ezért hamarosan erre vonatkozó jogszabályt dolgozunk ki, amely a valós állatállomány-beclést figyelembe véve a vadgazdálkodást tudományos alapokra helyezi. Várjuk a költségvetés elfogadását, mert enélkül 2021-re egyelőre nem tevékenykedünk konkrét lépéseket.

Fotó: Nagy Tibor (archív)

Közönségszolgálat

Szerkeszti: Szer Pálosy Piroska

Január 29-ig fogadják az APIA-kérelmeket

Az állattenyésztők tavalyi támogatására

A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Minisztérium közleménye szerint a mezőgazdasági termelők 2021. január 29-éig nyújthatják be a Mezőgazdasági Kifizetési és Intervenció Ügynökséghez (APIA) a 2020 decemberére és 2020 negyedik negyedévére szóló állami támogatási kérelmeiket.

Az állattenyésztési ágazatban a decemberben és 2020 negyedik negyedévében nyújtott szolgáltatásokhoz kapcsolódó állami támogatás kifizetési kérelmeit az ügynökség megyei, illetve bukaresti központjaihoz lehet benyújtani, ahol a gazdák korábban az éves kérelmet is benyújtották, de továbbítani lehet elektronikus úton (e-mail, fax stb.) is. A Mezőgazdasági és

Vidékfejlesztési Minisztérium emlékeztet, hogy az állattenyésztési ágazatban nyújtott állami támogatásokért az egyesületek a következő címre kattintva vezethetik be a számlákat a nyújtott szolgáltatásokról: <http://213.177.4.194:953/>. Ugyanakkor a továbbított dokumentumokon az „eredeti alapján” (conform cu originalul) szöveg kell szerepeljen, és ezek képezik az alapját az elektronikus állami támogatáskezelési kérelmekben szereplő adatok működésének és a későbbi adminisztratív ellenőrzéseknek. A kérelmekhez csatolandó dokumentumok listája megtalálható a <https://hirek.agrointel.ro/2021/01/08/január-29-apia-hatarido-az-allattenyesztok-szamarar-oldalon>. (sz.p.p.)

Fotó: Nagy Tibor (archív)

Mezőgazdasági támogatások 2021-ben Állami pénzsegély a gazdáknak

Fotó: Nagy Tibor (archív)

Három de minimis és egy állami támogatásra számíthatnak idén a mezőgazdasági termelők az állami költségvetésből. A paradicsomtermesztés támogatásának programját négy másik intézkedéssel helyettesítik, így a mezőgazdasági termelők és a méhészek az idén is számíthatnak pénztámogatásra.

„Az év végén meghosszabbítottuk a gázolaj-támogatási intézkedést 2023 végéig, folytatjuk a fokhagymaprogramot, mint ismeretes, a két hagyományos sertésfajta, a báznai és a mangalica esetében is folytatjuk, ugyanakkor a továbbiakban is zajlik a de minimis támogatási rendszer a méhészek számára” – jelentette ki Adrian Oros miniszter. A nyilatkozat szerint a három támogatási intézkedés, amennyiben a tavalyi formában tartják fenn, a következőket jelenti:

- Állami támogatás a mezőgazdaságban használt gázolaj jövedéki adójának visszatérítéséhez. Tavalyi összeg: 1,5258 lej/liter;
  - De minimis támogatás a fokhagyma termesztésében. A támogatás maximális összege: 3.000 euró hektáronként;
  - De minimis támogatás a báznai és a mangalica sertések neveléséhez. A támogatás összege: 1.200 euró kocánként;
  - De minimis támogatás a méhészek számára. A tavaly folyósított támogatás összege: méhcsaládonként 25 lej.
- A meghirdetett de minimis támogatáshoz a Földművelésügyi Minisztériumnak közzé kell tennie a kormányhatározatokat, beleértve a támogatási intézkedések felső határát és a támogatathatósági feltételeket, továbbá az új pályázati határidőket. Mindhárom állami támogatást a megyei mezőgazdasági igazgatóságokon keresztül végénylik le. (szer)

Magyar középiskolások jelentkezését várják

Iskola melletti ingyenes tanfolyamok

Január végéig várja az erdélyi magyar középiskolások jelentkezését a Mathias Corvinus Collegium (MCC) Középiskolák Programja, amely iskola mellett végezhető, ingyenes kurzusokat kínál a diákoknak. A Középiskolák Program kiemelt felvételi időszaka 2021. január 31-ig tart.

Az érdeklődő diákok pályázatait a kp.mcc.hu oldalon várják, a kurzusok február 1-jén kezdődnek. A felvételt nyert diákok február 14-éig jelentkezhetnek az e-learning kurzusokra a moodle.mcc.hu oldalon. A jelentkezőket a pályázat leadásától számított két héten belül e-mailben értesítik.

A Középiskolák Programról

Az MCC 2002-ben indult Középiskolák Programja Kárpát-medence-szerte kínál távoktatáson és szombati foglalkozásokon alapuló ingyenes képzést tehetséges középiskolások számára. 2013-ban az erdélyi fiatalokat megszólító Erdélyi Középiskolák Program is elindult, amelynek szombati alkalmait Kolozsváron és Székelyudvarhelyen tartják. A program célja, hogy a középiskolai tananyagot kiegészítve segítse a pályaválasztást, felkészítse a diákokat a sikeres továbbtanulásra, és kezdő támogatást nyújtson egy hosszabb távú karrierút tervezéséhez is. A képzési tematika összeállításakor azokra a

témakörökre és készségekre helyezik a hangsúlyt, amik a középiskolai oktatás kereteibe kevésbé férnek bele, de az egyetemi kurzusoknak részét képezhetik. Az oktatás mellett a diákok számára téli és nyári táborokat, tanulmányi kirándulásokat szerveznek, ahol az MCC közösségéhez csatlakozhatnak a diákok. A Középiskolák Programban jelenleg 1300 diák vesz részt, a magyarországi és külhoni központok számának növelésével 4000 tanulót terveznek bevonni. A létszám növelése mellett klubdelutánokat, belföldi és külföldi szakmai-tanulmányi kirándulásokat indítanak, valamint a a kurzuskínálat bővítésével párhuzamosan a diákok pályaelemzését támogató rendszert is kialakítanak. A Középiskolák Program három fő elemre épül, melyek a diákok fejlesztését, pályaelemzését, tanulmányi előmenetelét segítik, illetve a közösségépítés során a szociális készségeket is fejlesztik: e-learning kurzusok, KP-szombatok és tehetségtáborok.

E-learning kurzusok

A programban részt vevő diákok az alábbi kurzusok közül választhatnak: közgazdaságtan, nemzetközi kapcsolatok, modern kori történelem, társadalmi tanulmányok, pszichológia, jog, íráskészség, Academic Writing (EN), irodalom másképp. A választott kurzusok sorrendjéről a programra felvett diákok szabadon dönthetnek,

a Collegium elektronikus oktatási környezetében (e-learning-oldalán) saját belépőkódot és profilt kapnak, erről a sikeres felvételt követően e-mailben kapnak értesítést. A választható kurzusok 4, 8, valamint 2x8 hét időtartamúak. Az e-learning-felületen heti rendszerességgel elérhetővé válnak a videó-előadások, szakirodalom-listák, amelyek többnyire valamely külföldi vagy magyar szakember középiskolások számára érthető, feldolgozható szövege. Az olvasmányok pdf-formátumban találhatóak meg a rendszerben, amelyek szabadon letölthetők, nyomtathatók, illetve a monitoron is olvashatók. Átlagosan heti 10–20 oldal szakirodalomra és egy-egy 10–15 perc hosszúságú középiskolai és egyetemi szakemberekkel felvett videó-előadásra számíthatnak a tanulók.

KP-szombatok

A diákok havonta szombati, intenzív képzési programok keretében személyesen is találkoznak egymással, illetve tanáraikkal, a képzési központok városaiban, valamint Budapesten. Gyakorlati szakemberek által tartott előadásokon vehetnek részt, illetve bekapcsolódhatnak egyéb szakmai jellegű programokba, pályaelemzési beszélgetésekbe, különböző gyakorlati képzéseken vehetnek részt kis csoportos formában. A tréningek főbb területei: kommunikációs készségek, önreflexió; érveléstechnika és vitázás; nyilvános beszéd és prezentációs készségek; pályaelemzési és önismeret; pénzügyi tudatosság. A KP-szombatokon való részvétel természetesen nem kötelező, a programbizonyítványt csak azon hallgatók számára állítják ki,

Illusztráció

akik az adott kurzus elvégzésének szemeszterében legalább két szombati képzésen részt vettek, vagy választható pótfeladattal kiváltják jelenlétüket.

Tehetségtáborok

Minden felvételt nyert diák részt vehet a téli, illetve a nyári táborokban, melyek elsődleges célja a közösségépítés. A 3–4 napos táborban csapatépítő játékokat, versenyeket, vitaköröket és egyéb szakmai programokat szerveznek. A Collegium megtéríti a rászorulóknak utazási költségeit.

Jelentkezni a <https://moodle.mcc.hu/jelentkezes/> oldalon elérhető pályázati adatlap kitöltésével és egy szabadon választott olvasmány, film, sorozat, színházi darab vagy előadás rövid írásbeli összefoglalásával és kritikájával lehet, melynek terjedelme 1–1,5 gépelt oldal. A fogalmazást korábban olvasott, megnézett műből is lehet írni. A könyvélményt a jelentkező a saját gépén szövegszerkesztőben kell elkészítenie és feltöltenie a pályázati adatlap megfelelő helyére. A pályázat elküldését követően legkésőbb két héten belül e-mailben küldenek értesítést a felvételi eredményről. A programba a kiemelt felvételi időszakokon kívül is folyamatosan lehet jelentkezni, de arra érdemes figyelni, hogy a kurzusokra csak a kurzusfelvételi időszakok alatt lehet regisztrálni. A kurzusfelvételi és a kurzusok aktuális indulásáról a <https://moodle.mcc.hu/index.php#szemeszter-felepitese> honlapon található bővebb információk. (pálosy)

Vereség a spanyoloktól, a franciák következnek a negyeddöntőben

A magyar kézilabda-válogatott a hatszoros aranyérmes Franciaországgal találkozik az egyiptomi világbajnokság mai negyeddöntőjében, mivel 36-28-ra kikapott az Európa-bajnok Spanyolországtól a középdöntő harmadik, utolsó fordulójában, hétfőn, és így csoportja második helyén végzett.

A keretből taktikai okok miatt kimaradt Mikler Roland, Bánhidai Bence, Rodríguez Álvarez Pedro és Lékai Máté hiánya az első percekben rányomta bélyegét a magyarok játékára: sok volt a hiba mezőnyben, támadásban pedig a rontott lövés, ezt kihasználva a spanyolok kilenc perc alatt 7-2-re elhúztak. Ezt

Mesterméreg

Gulyás István, a magyar válogatott szövetségi kapitánya: „Nem kell azzal foglalkoznunk, hogy rendet tegyünk a fejekben, nem kell elmarasztalni a játékosokat, mert mindent megtettek, és talán még szégyellték is magukat, amikor időt kértünk. Ők eddig kevesebb lehetőséget kaptak, illetve az első félidőben egy kicsit mást játszottunk, hiszen nem volt a taktika része, hogy egy passz után eldurrogatjuk a labdákat, és a kezükbe adunk hatot-hetet. Ezen a második félidőben tudunk javítani. Sok technikai hibát követtünk el, és ez ellen a spanyol válogatott ellen ezt nem szabad. Ez jelentősen befolyásolta a mérkőzést, mert elbizonytalanodtunk.”

követően emberhátrányba kerültek, a kapusuk helyett mezőnyjátékost küldtek be, a magyar csapat pedig labdaszerzések után többször is az üres kapuba lőtt, így négy perc alatt sikerült egyenlítenie (7-7).

A játék képén és a hibák – leginkább a labdaeladások – számán látszott a tétnélküliség, ezért a magyarok szakmai stábjába húsz perc után, 14-10-es hátránynál időt kért. Az ellenfél lendületét ez sem törte meg, a jobbszélső Ferran Solé találatával újra elhúzott az Európa-bajnok.

A szünet után Borbély Ádámmal, Bodó Richárdal, Bóka Bendegúzzal és Máthé Dominikkal frissült a csapat, de a játék továbbra is nagyon akadozott, a védekezés és a támadójáték sem működött hatékonyan. A spanyolok könnyedén szereztek góljaikat, 14 perc alatt 7-0-s sorozatot produkáltak, ezzel eldöntötték a meccset (28-16).

A folytatásban Gulyás István időkérese után egy 6-1-es sorozattal sikerült némileg csökkenteni a hátrányt, de a súlyos vereség ekkor már nem volt elkerülhető. A magyar csapat ezzel elveszítette százszázalékos mutatóját,

Akárcsak Jorge Maqueda, a spanyol válogatott is a magyar fölé kerekedett

Fotó: AFP

Jegyzőkönyv

Kézilabda-vb, középdöntő, I. főcsoport, 3. (utolsó) forduló: Spanyolország – Magyarország 36-28 (21-14)

Új Főváros, zárt kapuk mögött, vezette: Nacsevski, Nikolov (észak-macedónok).

Lövések/gólok: 48/36, illetve 53/28.

Gólok hétméteresből: 3/3, illetve 3/3.

Kiállítások: 10, illetve 8 perc.

Magyarország: Székely – Hanusz 1, Ancsin 4, Rosta 2, Topic 1, Szita 2, Sunajko 4, cserék: Balogh Zs. 5, Győri 5, Nagy B. 2, Hornyák 1, Borbély, Máthé 1, Bodó, Bóka.

Spanyolország: Pérez de Vargas – Solé 8, A. Dujshbaev, R. Entrerrios 3, Marchán 3, J. Canellas 2, A. Fernández 2, cserék: Morros, Maqueda 4, D. Dujshbaev 1, Sarmiento 1, Guardiola 2, Figueras 1, A. Gómez 7, Arino 2.

Eredményjelző

Kézilabda-vb, középdöntő, 3. forduló:

* I. főcsoport: Brazília – Uruguay 37-17, Spanyolország – Magyarország 36-28, Lengyelország – Németország 23-23. A csoport végeredménye: 1. Spanyolország 9 pont, 2. Magyarország 8, 3. Németország 5 (153-122), 4. Lengyelország 5 (138-119), 5. Brazília 3, 6. Uruguay 0.

* II. főcsoport: Bahrein – Japán 25-29, Argentína – Katar 25-26, Dánia – Horvátország 38-26. A csoport végeredménye: 1. Dánia 10 pont, 2. Katar 6 (132-135), 3. Argentína 6 (120-121), 4. Horvátország 5, 5. Japán 3, 6. Bahrein 0.

* III. főcsoport: Algéria – Svájc 24-27, Izland – Norvégia 33-35, Portugália – Franciaország 23-32. A csoport végeredménye: 1. Franciaország 10 pont, 2. Norvégia 8, 3. Portugália 6, 4. Svájc 4, 5. Izland 2, 6. Algéria 0.

* IV. főcsoport: Fehéroroszország – Észak-Macedónia 30-26, Szlovénia – Egyiptom 25-25, Orosz csapat – Svédország 20-34. A csoport végeredménye: 1. Svédország 8 pont, 2. Egyiptom 7, 3. Szlovénia 6, 4. Orosz csapat 5, 5. Fehéroroszország 4, 6. Észak-Macedónia 0.

Pontegyenlőség esetén az egymás elleni eredmény, majd a gólkülönbség döntött a rangsorolásnál.

a spanyolok viszont továbbra is veretlenek a tornán.

Magyarország ma 21.30 órai kezdettel Franciaországgal játszik a negyeddöntőben, Alexandriában (TV: M4 Sport, DigiSport 3).

A negyeddöntő műsora

- * 18.30 óra: Dánia – Egyiptom
- * 21.30 óra: Svédország – Katar, Spanyolország – Norvégia, Franciaország – Magyarország

Újra Dárdai Pál a Hertha vezetőedzője, Petry a kapusedző

Újra Dárdai Pál lett a Hertha BSC labdarúgócsapatának vezetőedzője.

A berlini klub hétfőn a honlapján jelentette be, hogy a 44 éves Dárdai veszi át az együttes irányítását, a stáb tagja lesz kapusedzőként Petry Zsolt.

A magyar szakember – akinek megbízatása 2022 nyaráig szól – 2015 és 2019 között már irányította a berliniek első csapatát. Akkor bennmaradt az együttessel az élvonalban, majd európai kupaindulást jelentő helyen végzett vele.

„Nem az volt a tervem, hogy a 16 évesek után a profikat vegyem át, de senkinek sem kell magyaráznom, hogy mit jelent nekem a Hertha, tehát nem volt kérdés, hogy segítek ebben a helyzetben” – nyilatkozott Dárdai, aki 2014-2015-ben magyar

szövetségi kapitányként is tevékenykedett.

„Pál a Hertháért él, és meg vagyunk győződve róla, hogy a tiszta stílusával megadja a csapatnak a szükséges lendületet” – mondta Carsten Schmidt ügyvezető, utalva arra is, hogy Dárdai klubcsúcsot jelentő 297 mérkőzésen szerepelt a Herthában.

Dárdai egyik segítője a hozzá hasonlóan ex-Hertha-játékos Andreas Neuendorf lesz, aki az U23-asokat edzette.

Az egyesület irányítói vasárnap menesztették az eddigi tréneret, Bruno Labbadiát, valamint Michael Preetz menedzsert. A Hertha a legutóbbi négy fordulóban mindössze egy pontot szerzett, és a 14. a Bundesligában, csupán két ponttal megelőzve az osztályozós helyen álló 1. FC Köln.

Fotó: Hertha BSC

A Fenerbahce drukkerai dicsérték a bemutatkozó Szalai Attilát

A Fenerbahce drukkerai nagyon elégedettek voltak magyar válogatott labdarúgójuk, Szalai Attila teljesítményével, aki hétfőn győztes hazai meccsen mutatkozott be új csapatában.

A Süper Lig tabelláján második helyen álló isztambuli együttes a 21. fordulóban a 17. Kayserisport múltá felül 3-0-ra, a magabiztos győzelemből tevékenyen vette ki részét a magyar légiós, aki törökországi debütálása alkalmával kezdőként végig a pályán lehetett a védelem tengelyében.

A Hürriyet török napilap internetes oldalának cikke szerint a Fenerben először pályára lépő Szalai, akit a téli átigazolási időszakban a ciprusi Apollon Limassoltól szereztek meg 4,5 évre, a találkozót követően a közösségi médiában az egyik leggyakrabban kiemelt név volt az együttes szurkolói részéről.

A drukkerok szerint végre megtalálták azt a középhátvédet, akit évek óta keresnek, mások a dán válogatott Jes Höghöz hasonlították játékát, aki 1995 és 1999 között számított meghatározó futballistának az isztambuliaknál, és a klub egyik legendás alakjaként a mai napig élénken él az emlékezetükben. Ezen túl akadt olyan, akik Szalai stílusát a spanyolok klasszisaéhoz, Sergio Ramoséhoz hasonlították, más szerint a magyar játékos az olasz kiválóság, Andrea Pirlo megfelelője középső védőként.

Kiemelték: a magyar hátvéd egyáltalán nem volt megilletődve a mérkőzésen, amelyen végig kiegyensúlyozott teljesítményt nyújtott. A hazaiak három góljából kettőnél remek helyzetfelismeréssel ő indította a támadást, emellett többször vállalkozott indításra. Így nemcsak

Fotó: a Fenerbahce közösségi oldala

Magyar és román labdarúgó-bajnoki mérkőzések a televízióban

Szerdán:

- * 14.30 óra, DigiSport 1, Telekom Sport 1, Look Sport: Academica Clinceni – FC Botoșani (1. liga, 19. forduló)
- * 17.30 óra, DigiSport 1, Telekom Sport 1, Look Sport: Jászvásári CSM Politehnica – Aradi UTA (1. liga, 19. forduló)
- * 18.45 óra, Duna World: Kisvárdai Master Good – MOL Fehérvár FC (NB I, 5. forduló)
- * 20.00 óra, DigiSport 1, Telekom Sport 1, Look Sport: Bukaresti Dinamo – Medgyesi Gaz Metan (1. liga, 19. forduló)
- * 21.00 óra, Duna World: Budafoki MTE – Ferencvárosi TC (NB I, 5. forduló)

Csütörtökön:

- * 17.00 óra, DigiSport 1, Telekom Sport 1, Look Sport: Nagyszébeni Hermannstadt – Chindia Tîrgoviște (1. liga, 19. forduló)
- * 20.00 óra, DigiSport 1, Telekom Sport 1, Look Sport+: Kolozsvári CFR – Gyurgyevói Astra (1. liga, 19. forduló)

védőmunkája miatt érdemelt említést, hanem azért is, mert előre is bátran és pontosan játszott. Passzainak 89 százaléka ment csapattársához, kilenc hosszú indításából pedig öt is sikeres volt.

A Fenerbahce által a napokban szerződötetett világbajnok német

Mesut Özil hétfőn még nem lépett pályára.

A hét kör óta veretlen Fenerbahce kétpontos hátránnyal követi az élen álló városi riválisát, a Besiktast, a Török Kupában pedig február 9-én a szintén isztambuli Basaksehirrel találkozik a negyeddöntőben.

A táncos női test Átalvető, a Hagyományok Háza online sorozata

Január 28-án folytatódik az Átalvető – Táncházról és társ-művészetekről online programsorozata. Ezúttal a női testkép, a koronként és társadalmi rétegenként eltérő női szépségideál kerül a fókuszba. A beszélgetőműsorhoz Sándor Ildikótól, az intézmény Népművészeti Módszertani Műhelyének társvezetőjétől kapunk kedvcsinálót.

„2020 októberének végén tartottuk az Átalvető első programját. Az akkor még közönség előtt rendezett műsorban Tompa Andrea írónővel az Omerta című regényéről beszélgettünk. A következő alkalommal már csak online formában tudunk jelentkezni: december 3-án Szlama László népzenezt láttuk vendégül.

Az Átalvető kezdeményezői olyan minőségi, újszerű programformákban, tartalmakban gondolkodtak, amelyek a népművészet és a társ-művészetek, illetve a népművészet és a közélet kapcsolódási pontjait tárják a közönség elé. A rendezvénysorozat középpontjában integráló-kitekintő szándékú beszélgetések állnak, amiket – legyen az népzene, néptánc vagy mese-mondás – művészeti tartalmakkal is szeretnénk illusztrálni. Ezzel az a célunk, hogy a hallgatóság ne csak gondolatokkal, hanem művészeti élménnyel is gazdagodjon.

A harmadik közvetítést január 28-án rendezzük, s a találkozó fókuszában Czingel Szilvia A női test alakváltozatai című könyve áll. A

kulturális antropológust még az egyetemen ismertem meg, s azóta követem nyomon kutatásait. Ezek eredményei nagyon izgalmasak, mivel az író nem a megszokott néprajzi kérdésfeltevésekkel operál.

A téma is – a néprajz és az antropológia határmezsgyéjén – érdekesítő: a XIX. század vége és a II. világháború befejezése közötti időszak női szépségideálját, öltözködését, higiéniáját, testkultúráját vizsgálja meg. Elsősorban a városi polgárságra és az elit társadalmi rétegekre koncentrál, de emellett kitér a hagyományos paraszti kultúra területére, s megvizsgálja, hogy a két társadalmi réteg között – e kérdésben – vannak-e kapcsolódási pontok. A szerző azokra a társadalmi változásokra is kitér, amelyek a női sportok elterjedésére, a fürdési kultúrára is hatással voltak.

Hozzáteszem, hogy napjainkban ismét egy markáns változás idejét éljük: a manökeneket jellemző karcsú, sőt túlzottan vékony nő lehet-e a példamutató, vagy – az alakjuk miatt – a 'plus size' öltözködést választók is ideálkká válhatnak?

Az Átalvető filozófiájának megfelelően hatásosan kívánjuk bemutatni a néphagyomány kapcsolódását a könyv gondolataihoz, ehhez a Magyar Állami Népi Együttes táncosainak segítségét kértem. A művészek különböző vidékek táncgyógyományait mutatják be: a viselet és a táncos mozgás milyen kapcsolatban áll egymással. Az illusztrációban szerepet kap a gyimesi szűk szoknya, a rimóci kikeményített tizenöt alsószoknyás viselet, a kalocsai, szintén sok alsószoknyás, farpárnával kiegészülő ruha, közös bennük, hogy ezek az öltözékek a táncok formáját és a mozgást is meghatározzák.”

A program a Hagyományok Háza Facebook-oldalán és YouTube csatornáján tekinthető meg. További információk: <https://hagyomanyokhaza.hu/hu/program/atalveto-tanchazrol-es-tarsmuveszetekrol-czingel-szilviaval>

Könyv- és CD-eladásból finanszírozzák a Csűrszínház székely kapujának felújítását

A Mikházi Csűrszínházi Egyesület újra kiadta a Székely Szabó Zoltán által összeállított és gondozott *Szerencsés jó estét kívánok e háznak...* című – Szélyes Sándor, a Székely Népi Együttes egykori, közismert tagjáról, énekeséről, mókamesteréről szóló – kötetet, amelyhez az előadásokat tartalmazó CD-melléklet is tartozik. Ugyanakkor újra megjelent a 15 évvel ezelőtt kiadott – Szélyes Sándor és Kerekes Tóth Erzsébet népdalkétfőzőit rögzítő – CD-lemez is.

A kiadványok megvásárolhatók a Bookman kiadó Dózsa György utca 22. szám alatti könyvesboltjában naponta 9-18 óra között, valamint online a www.antikvarius.ro honlapon.

Az egyesület a könyv és a lemezek eladásából származó bevételből szeretné finanszírozni a Csűrszínház bejáratánál felállított székely kapu felújítását. A renoválásra adományokat is elfogadnak. A pénzt a RO11BRMA0999100067886513-as bankszámlaszámra lehet átutalni.

TÁJÉKOZÓDJON HITELES FORRÁSBÓL!
AZ ERDÉLYI MAGYAR TELEVÍZIÓ HÍRMŰSORÁBÓL!

KOBÁK KÖNYVESBOLT

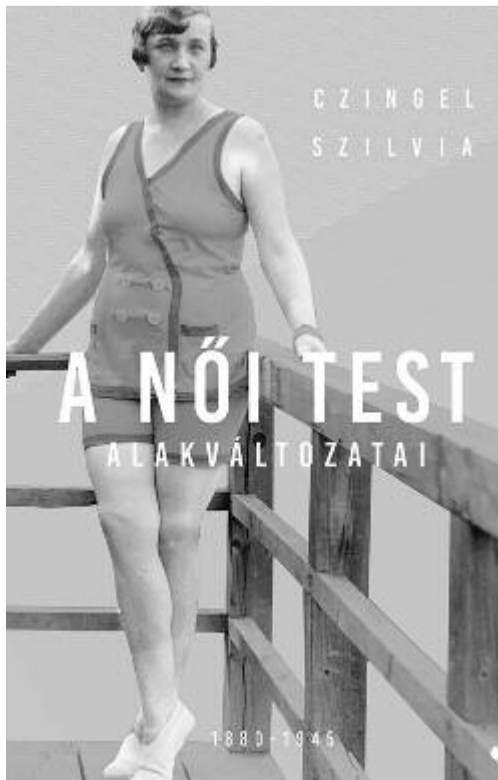
Marosvásárhely, Győzelem tér 18. szám,

www.bookyard.ro

Hirdessen Maros megye legolvasottabb napilapjában!

NÉPÚJSÁG

Kényelmesen megteheti online is.

**SZAKORVOSI VIZSGÁLATOK IDŐPONTJA
A DORA OPTICS KABINETEKBE**

MAROSLUDAS:
MINDEN HÉTFŐN.
IDŐPONTFOGLALÁS: 0735-786.853

DICSŐSZENTMÁRTON:
MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN.
IDŐPONTFOGLALÁS: 0736-386.353

SZÁSZRÉGEN (LIBERTÁTI):
HÉTFŐN ÉS CSÜTÖRTÖKÖN.
IDŐPONTFOGLALÁS: 0733-553.971

SZÁSZRÉGEN (CARDINAL):
KEDDEN ÉS CSÜTÖRTÖKÖN DR. SZATMÁRI JUDITTA
ÉS HAVONTA EGYSZER DR. MADARAS ZOLTÁN.
IDŐPONTFOGLALÁS: 0728-908.856

MEDGYES, SZEBEN MEGYE:
LÁTÁSVIZSGÁLAT KEDDEN, SZERDÁN ÉS CSÜTÖRTÖKÖN.
IDŐPONTFOGLALÁS: 0735-830.678

NYÁRÁDSZEREDA:
LÁTÁSVIZSGÁLAT MINDEN KEDDEN.
IDŐPONTFOGLALÁS: 0733553973

MAROSVÁSÁRHELY (KÖZPONT):
MINDEN NAP.
IDŐPONTFOGLALÁS: 0733553976

MAROSVÁSÁRHELY (TUDOR):
HÉTFŐ, KEDD, CSÜTÖRTÖK, PÉNTEK.
IDŐPONTFOGLALÁS: 0755-088.379

therezia®
Mezőpaniti tejtermékek...

MCA Health Care
ORVOSI LABORATÓRIUM

www.health-care.ro Tel/fax: 0365-882747
Marosvásárhely, Tulipán utca 25. szám

TÁJÉKOZTATÓ

Tisztelt páciensek!

Az MCA Health Care orvosi laboratórium folyamatosan a betegek rendelkezésére áll, és a fokozott biztonsági előírásokat tartva, a COVID-19-járvány idején is elvégzi az egészségügyi biztosítópénztár által megtérített laboratóriumi vizsgálatokat.

Laboratóriumi mintavételre hétfőtől péntekig 7-11 óra között várjuk önöket.

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

ELADÓ dió héjában, autogázzer-alkatrészek, 10, 5, 3 literes üvegek-sók, Dacia-alkatrészek. Tel. 0365/448-371. (10492-I)

MINDENFÉLE

FÉMSZERKEZETI MUNKÁT vállalkok: kapu, garázsajtó, ablakrács stb. Tel. 0744-966-747. (22451-I)

MOSÓGÉPET és hűtőszekrényt javítok. Tel. 0755-825-502. (10513-I)

LÉPCSŐHÁZFESTÉST vállalkok. Tel. 0741-699-761. (10525-I)

MEGEMLÉKEZÉS

Már 12 éve nincs közöttünk édesanyánk, **JÁNOSI SÁNDORNÉ** szül. **FARKAS ÁGNES**. Áldott emlékétek egy életen át őrizük. Szerettei. (10506-I)

MISSISSIPPI SZÖNYEGMOSÓ
Szőnyegmosás, -szárítás professzionális módon.
Rögzített padlószőnyeg mosása helyszíni kiszállással.
Kanapé-, ülőgarnitúra-tisztítás.
Rendelésért és egyéb információkért hívja bizalommal a 0799-998-899-es telefonszámot. (sz.-I)

IDŐS- és BETEGGONDOZÁST vállalunk.
Web: idos-beteggondozas.simplesite.com
Telefon: 0756-680-226. (sz.-I)

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

ŐRZŐ-VÉDŐ CÉG BIZTONSÁGI ŐRÖKET alkalmaz Marosvásárhelyre és Szászrégenbe. Érdeklődni a 0730-040-805-ös telefonszámon. (22425-I)

Köszönetet mondunk mindenkinek, akik drága jó édesanyám, özv. **DEMETER MAGDOLNA** (szül. **SÜTŐ**)

temetésén részt vettek, illetve azoknak is, akik üzenettel, szóval vigasztaltak, lélekben velünk voltak, gyászunkban osztoztak.

Örökre bánatos családja: Attila, Erika és Bogi. (10527-I)

Kegyelettel és tisztelettel emlékezünk január 27-én **BERECKI SÁNDORRA** halálának 6. évfordulóján. Emlékét őrzik: felesége, Manyika, a tekerőpataki és szentháromsági ismerősei. (10518)

ELHALÁLOZÁS

Szomorúan tudatjuk mindazokkal, akik ismerték és szerették, hogy

SZIKSZAY KLÁRA
született **MÁRKUS**

2021. január 23-án elhunyt. Temetése Frankfurtban lesz, katolikus szertartás szerint, 2021. február másodikán délután. A gyászoló Szikszay, Márkus és Lázok család. (10517-I)

Mély fájdalommal búcsúzom szeretett testvéremtől, dr. **FEKETE JUDIT TUNDÉTÓL**, aki búcsúszó nélkül, tragikus hirtelenséggel itthagyt bennünket.

Nyugodj békében! Szívünkben örökké élni fogsz!
Ambrus Péter és családja. (10529-I)

Fájó szívvel tudatjuk, hogy folyó év január 25-én a vadadi születésű

NAGY ALBERT

életének 87. évében átadta lelkét a Teremtőjének. Temetése 2021. január 28-án, csütörtökön 15 órakor lesz a marosvásárhelyi református temetőben.

A gyászoló család. (10532-I)

Megtört szívvel, mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett férj, apa, nagypapa, dédnagypapa, testvér, sógor, após, szomszéd, jó barát,

NAGY ADALBERT

életének 87. évében 2021. január 25-én csendesesen megpihent. Temetése január 28-án 15 órakor lesz a marosvásárhelyi református temetőben, unitárius szertartás szerint. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

A gyászoló család. (p-I)

„Az, hogy valaki meghal, még nem jelenti, hogy elhagy téged. A szeretet nem hal meg.”

Fájó szívvel búcsúzunk

NAGY ADALBERTTŐL

a drága jó nagyapától, aki nekünk az apánk volt.

Szeretett unokái, Réka, Mónika, Orsolya, Botond és Laura, dédunokái, Dániel, Krisztián, Nóra és Regő. Emléke örökre szívünkben él. (p-I)

Szomorú szívvel tudatjuk, hogy a szeretett férj, apa, após, testvér, sógor és jó barát,

id. **ALEXA PÉTER-KÁLMÁN**

életének 77. évében január 26-án megpihent. Temetése január 28-án, csütörtökön 14 órakor lesz a katolikus temető felső kápolnájából, református szertartás szerint. Emléked legyen áldott, nyugalmad csendes!

Búcsúznak szerettei. (-I)

RÉSZVÉTVILVÁNÍTÁS

Fájó szívvel búcsúzunk drága barátunktól, szomszédnőnkől, **FEKETE TUNDÉTÓL**, és mindig szeretettel, tisztelettel emlékezünk meg róla. Drága férjének, gyermekeinek és unokáinak kifejezzük tiszta szívűnk jövő fájdalomunkat és együttérzésünket a drágájuk elvesztése általi fájdalomukért, és őszinte részvétünket fejezzük ki mindannyiuknak, kívánva békés nyugalmat drágájuknak és nekik vigasztalódást a Jóisten segítségével. Mély tisztelettel, a Bucsin utca 14. szám alatti barátok, szomszédok részéről. (10521)

Fájó szívvel veszünk búcsút kollégánktól, dr. **FEKETE JUDIT TÜNDE** gyógyszerésztől. Ezúton fejezzük ki őszinte részvétünket a gyászoló családnak. Isten nyugtassa békében! A Maros Megyei Gyógyszerészek Kollégiuma. (10528-I)

Mély fájdalommal búcsúzunk drága barátunktól, **ALEXA PÉTERTŐL**. Soha nem felejtünk, drága PÉTER! Őszinte részvétünk a gyászoló családnak. Ria és Švejk. (10524-I)

Sajtóközlemény

Marosvásárhely, 2021.01.27.

Közlemény az

Infrastruktúra átalakítása a helyi közszállítás által kiszolgált közlekedési folyosón Marosvásárhely nyugati-központi övezetében projekt elkezdése kapcsán.

Az **Infrastruktúra átalakítása a helyi közszállítás által kiszolgált közlekedési folyosón Marosvásárhely nyugati-központi övezetében** elnevezésű projekt, MySMIS-kód 127574, amely a 2014-2020 közötti Regionális Operatív Program keretében nyert finanszírozást. Kivitelezője Marosvásárhely megyei jogú város, összértéke pedig **31.837.958,79 lej**, amelyből **25.590.406,45 lej** vissza nem térítendő támogatás.

A projekt megvalósítási időszaka: 2016.10.18 - 2023.12.31.

A 2014-2020 közötti Regionális Operatív Program kivitelezője irányító hatóságként országos szinten a Közmunkaügyi, Fejlesztési és Közigazgatási Minisztérium, regionális szinten pedig a Központi Regionális Fejlesztési Ügynökség, a program köztes hatósága, amely a projekt megvalósítását ellenőrzi a központi régióban.

A projekt általános célkitűzése: hatékony tömegközlekedési szolgáltatás biztosítása és a körülmények javítása a nem motorizált közlekedési eszközök használatához, a magánközlekedéssel (személygépkocsi) történő utazások számának csökkentése és a közlekedésből származó károsanyag kibocsátás csökkentése érdekében. A projekt célja:

1. A szén-dioxid kibocsátás csökkentése a beruházás tárgyát képező övezetben 2023-ig 4.61%-kal, a gépkocsihasználat csökkentése, illetve az alternatív közlekedési eszközök – közszállítás és nem motorizált járművek – használatának ösztönzése által;
2. A marosvásárhelyi tömegközlekedést használók számának növelése 2023-ig 15.24%-kal, az alternatív közlekedési eszközök (a közszállítási infrastruktúra korszerűsítése, a közúti biztonság javítása) használatának ösztönzésére irányuló intézkedések bevezetésével;
3. A kerékpáros közlekedési rendszer fejlesztése 2023-ig 1.992 négyzetméter kerékpárút létrehozásával, a kerékpárosok számának 20%-os növekedését becsülve;
4. A gyalogosok közlekedés-biztonságának növelése 13.986 négyzetméter gyalogosövezet korszerűsítése által, amelyet a gépkocsinak a járdára való felhajtását gátló biztonsági rendszerrel látnak el, ezáltal elérve a gyalogos útvonalakat használók számának 3.49%-os növekedését 2023-ig; 5. A városi övezet javítása 2.176 négyzetméter útszéli zöldövezet kialakításával és 200 facsemete/cserje ültetése 2023-ig.

A kedvezményezett elérhetőségei:
Căminul nr.3, 540026 – Marosvásárhely, Románia,
Telefon: 004 0265 268 330, Fax: 004 0265 266 963
email: primaria@targumures.ro, www.targumures.ro

www.regio-adrcentru.ro

www.inforegio.ro | facebook.com/inforegio.ro

Befektetünk a jövőből! A pályázat társfinanszírozója az Európai Regionális Fejlesztési Alap a Regionális Operatív Program 2014-2020 keretében. E közlemény tartalma nem felelősen támaszt az Európai Unió és Románia Kormányának hivatalos álláspontját.

ANUNȚ DE PRESĂ

Data publicării: 27.01.2021

Anunț începere proiect

„Reamenajarea infrastructurii pe coridorul deservit de transportul public local pe zona Vest-Centru a Municipiului Târgu Mureș”

Proiectul cu titlul **„Reamenajarea infrastructurii pe coridorul deservit de transportul public local pe zona Vest-Centru a Municipiului Târgu Mureș”**, cod MySMIS 127574, finanțat prin Programul Operațional Regional 2014-2020, este implementat de către Municipiul Târgu Mureș și are o valoare totală de **31.837.958,79 lei**, din care **25.590.406,45 lei** reprezintă finanțare nerambursabilă. Proiectul este prevăzut a se derula în perioada 18.10.2016 - 31.12.2023.

Programul Operațional Regional 2014-2020 este implementat la nivel național de către Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației în calitate de Autoritate de Management, iar la nivel regional de către Agenția de Dezvoltare Regională Centru, organism intermediar al programului ce monitorizează implementarea acestui proiect în Regiunea Centru.

Obiectivul general al proiectului este: asigurarea unui serviciu eficient de transport public de călători și îmbunătățirea condițiilor pentru utilizarea modurilor nemotorizate de transport, în vederea reducerii numărului de deplasări cu transportul privat (cu autoturisme) și reducerea emisiilor de echivalent CO₂ din transport. Proiectul urmărește:

- 1.Reducerea până în anul 2023 a emisiilor de CO₂ în zona ce face obiectul investiției cu 4.61% ca urmare a reducerii utilizării autoturismelor, prin realizarea măsurilor destinate încurajării utilizării mijloacelor de transport alternative - transport public și nemotorizat;
2. Creșterea până în anul 2023 a numărului de utilizatori a transportului în comun în Municipiul Târgu Mureș cu 15.24% ca urmare a realizării unor măsuri destinate încurajării utilizării transportului alternativ (modernizarea infrastructurii de transport în comun, îmbunătățirea siguranței rutiere);
- 3.Dezvoltarea până în anul 2023 a sistemului de transport velo prin realizarea a 1,992.00 mp de piste de biciclete, estimându-se o creștere cu 20% a numărului de bicicliști;
- 4.Creșterea gradului de siguranță și accesibilitate pentru pietoni prin modernizarea a 13,986.00 mp de spațiu pietonal, prevăzuți cu sisteme de siguranță care să împiedice accesul auto pe trotuar, estimându-se o creștere a numărului de persoane care utilizează traseele pietonale cu 3.49% până în anul 2023;
- 5.Imbunătățirea spațiului urban prin amenajarea a 2,176.00 mp de spații verzi în aliniament și plantarea a 200 arbori/arbuști până în anul 2023.

Date de contact beneficiar:
Piața Victoriei nr.3, 540026 – Târgu Mureș, Románia,
Telefon: 004 0265 268 330, Fax: 004 0265 266 963
email: primaria@targumures.ro, www.targumures.ro

www.regio-adrcentru.ro

www.inforegio.ro | facebook.com/inforegio.ro

Investim în viitorul tău! Proiect cofinanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin Programul Operațional Regional 2014-2020. Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a Uniunii Europene sau a Guvernului României.

Sajtóközlemény

Marosvásárhely, 2021.01.27.

Közlemény a

Forgalommenedzsment-rendszer Marosvásárhelyen projekt elkezdése kapcsán.

A **Forgalommenedzsment-rendszer Marosvásárhelyen** elnevezésű projekt, MySMIS-kód 127573, amely a 2014-2020 közötti Regionális Operatív Program keretében nyert finanszírozást. Kivitelezője Marosvásárhely megyei jogú város, összértéke pedig **31.228.289,29 lej**, amelyből **25.057.666,29 lej** vissza nem térítendő támogatás.

A projekt megvalósítási időszaka: 2018.02.01. - 2023.12.31.

A 2014-2020 közötti Regionális Operatív Program kivitelezője irányító hatóságként országos szinten a Közmunkaügyi, Fejlesztési és Közigazgatási Minisztérium, regionális szinten pedig a Központi Regionális Fejlesztési Ügynökség, a program köztes hatósága, amely a projekt megvalósítását ellenőrzi a központi régióban.

A projekt általános célkitűzése: hatékony tömegközlekedési rendszer létrehozása annak érdekében, hogy nőjön ennek a vonzereje a személygépkocsik ellenében és a közlekedésből származó szén-dioxid érték csökkentése érdekében Marosvásárhelyen.

A javasolt „Forgalommenedzsment-rendszer Marosvásárhelyen” elnevezésű projekt hozzájárul a 2014-2020 közötti Regionális Operatív Program (POR) keretében a 4.1-es beruházási tengely általános célkitűzésének megvalósításához, miszerint a fenntartható városi mobilitási terveknek alapul szolgáló beruházásokkal csökkenti a megyeszékhelyeken a szén-dioxid-kibocsátást. Ez egy közhasznú beruházás, mert diszkriminációmentes hozzáférést biztosít és az egész közösséget szolgálja.

A projekt megvalósítása hozzájárul az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának csökkentéséhez a közlekedési ágazatban.

A kedvezményezett elérhetőségei:
Căminul nr.3, 540026 – Marosvásárhely, Románia,
Telefon: 004 0265 268 330, Fax: 004 0265 266 963
email: primaria@targumures.ro, www.targumures.ro

www.regio-adrcentru.ro

www.inforegio.ro | facebook.com/inforegio.ro

Befektetünk a jövőből! A pályázat társfinanszírozója az Európai Regionális Fejlesztési Alap a Regionális Operatív Program 2014-2020 keretében. E közlemény tartalma nem felelősen támaszt az Európai Unió és Románia Kormányának hivatalos álláspontját.

ANUNȚ DE PRESĂ

Data publicării: 27.01.2021

Anunț începere proiect

„Sistem de management al traficului în Municipiul Târgu Mureș”

Proiectul cu titlul **„Sistem de management al traficului în Municipiul Târgu Mureș”**, cod MySMIS 127573, finanțat prin Programul Operațional Regional 2014-2020, este implementat de către Municipiul Târgu Mureș și are o valoare totală de **31.228.289,29 lei**, din care **25.057.666,29 lei** reprezintă finanțare nerambursabilă. Proiectul este prevăzut a se derula în perioada 01.02.2018 - 31.12.2023.

Programul Operațional Regional 2014-2020 este implementat la nivel național de către Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației în calitate de Autoritate de Management, iar la nivel regional de către ADR Centru, organism intermediar al programului ce monitorizează implementarea acestui proiect în Regiunea Centru.

Obiectivul general al proiectului este: dezvoltarea unui sistem de transport public de călători eficient în vederea creșterii atractivității acestuia în detrimentul autoturismelor personale și reducerea emisiilor de carbon de echivalent CO₂ din transport în Municipiul Târgu Mureș.

Proiectul propus - „Sistem de management al traficului în Municipiul Târgu Mureș” va contribui la îndeplinirea obiectivului general al priorității de investiții 4.1, de reducere a emisiilor de carbon în municipiile reședință de județ prin investiții bazate pe planurile de mobilitate urbana durabilă, în cadrul Programului Operațional Regional (POR) 2014-2020. Acesta este un proiect de investiție de utilitate publică, deoarece asigură accesul nediscriminatoriu și deservește întreaga comunitate.

Implementarea proiectului va contribui la reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră din sectorul transporturilor.

Date de contact beneficiar:
Piața Victoriei nr.3, 540026 – Târgu Mureș, Románia,
Telefon: 004 0265 268 330, Fax: 004 0265 266 963
email: primaria@targumures.ro, www.targumures.ro

www.regio-adrcentru.ro

www.inforegio.ro | facebook.com/inforegio.ro

Investim în viitorul tău! Proiect cofinanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin Programul Operațional Regional 2014-2020. Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a Uniunii Europene sau a Guvernului României.